

ZAKON

O TELEKOMUNIKACIJAMA

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Clan 1.

Ovim zakonom, u skladu sa medunarodnim pravnim standardima, ureduju se uslovi i nacin obavljanja delatnosti u oblasti telekomunikacija; osniva se Republička agencija za telekomunikacije; utvrduju se ovlašćenja za regulisanje odnosa u oblasti telekomunikacija; ureduju se pitanja koja se odnose na: sprecavanje monopolia i monopolskog ponašanja; principe i postupak dodeljivanja dozvola za obavljanje delatnosti; regulaciju i kontrolu tarifa telekomunikacionih usluga u uslovima ogranicenog tržišta; interkonekciju telekomunikacionih mreža i operatora; zakup linija; obim, sadržinu i unapredjenje usluga univerzalnog servisa, kao i prava i obaveze telekomunikacionih operatora u toj oblasti; radiokomunikacije; medunarodne telekomunikacije, osim pitanja koja su regulisana drugim zakonom; druga pitanja koja su od znacaja za funkcionisanje i razvoj telekomunikacija u Republici.

Clan 2.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na pravo fizickih i pravnih lica da emituju, odnosno distribuiraju radio i televizijski program namenjen neodredenom broju korisnika, osim na pravo korišcenja radio frekvencija i na postavljanje, upotrebu i održavanje telekomunikacionih uredaja.

Nacela regulisanja odnosa u oblasti telekomunikacija

Clan 3.

Nacela na kojima se zasniva regulisanje odnosa u oblasti telekomunikacija su:

- 1) obezbedivanje uslova za razvoj telekomunikacija u Republici Srbiji;
- 2) zaštita interesa korisnika telekomunikacionih usluga;
- 3) stvaranje uslova za zadovoljavanje potreba korisnika za telekomunikacionim uslugama;
- 4) podsticanje konkurentnosti, ekonomicnosti i efikasnosti u obavljanju delatnosti u oblasti telekomunikacija;

- 5) obezbeđivanje maksimalnog kvaliteta telekomunikacionih usluga;
- 6) obezbeđivanje interkonekcije telekomunikacionih mreža, odnosno telekomunikacionih operatora pod ravnopravnim i uzajamno prihvatljivim uslovima;
- 7) obezbeđivanje racionalnog i ekonomicnog korišćenja radiofrekvenčijskog spektra;
- 8) uskladivanje obavljanja delatnosti u oblasti telekomunikacija sa međunarodnim standardima, praksom i tehnickim normativima.

Znacenje pojedinih izraza

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, ako nije drugacije odredeno, imaju sledeće znacenje:

- 1) "telekomunikacije" su svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) u vidu signala, korišćenjem žičnih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetskih sistema;
- 2) "telekomunikaciona mreža" je skup telekomunikacionih sistema i sredstava, koji omogucavaju prenos poruka saglasno zahtevima korisnika;
- 3) "telekomunikaciona sredstva" su oprema i uredaji za obradu, prenos i prijem signala, kao i odgovarajuci softver, koji se koriste u telekomunikacijama;
- 4) "korisnik" je fizicko ili pravno lice koje koristi ili želi da koristi telekomunikacione usluge po osnovu zaključenog pretplatnickog ugovora ili na drugi predvideni nacin;
- 5) "telekomunikaciona usluga" je usluga koja se u potpunosti ili delimično sastoji od prenosa i usmeravanja signala kroz telekomunikacione mreže, u skladu sa zahtevima korisnika i telekomunikacionog procesa;
- 6) "telekomunikacioni operator" je pravno ili fizicko lice koje gradi, poseduje i eksplatiše telekomunikacionu mrežu i/ili pruža telekomunikacionu uslugu;
- 7) "javni telekomunikacioni operator" je telekomunikacioni operator koji pruža javnu telekomunikacionu uslugu;
- 8) "izbor operatora" je mogućnost data korisniku da izabere medumesnog ili međunarodnog operatora preko koga će koristiti odredenu telekomunikacionu uslugu, npr. biranjem koda ili određivanjem operatora unapred;
- 9) "prethodni izbor operatora" je mogućnost ponudena korisniku koja mu omogucava izbor određenih definisanih klasa poziva

- koje realizuje operator izabran unapred (a koji sa preplatnikom ima zaključen ugovor), bez obaveze biranja prefiksa usmeravanja ili bilo kakve druge procedure da bi se obezbedilo takvo usmeravanje;
- 10) "*javna telekomunikaciona usluga*" je javno dostupna telekomunikaciona usluga koju pruža javni telekomunikacioni operator;
  - 11) "*javna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacionih usluga;
  - 12) "*javna fiksna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se, u celini ili delimicno, koristi za pružanje razlicitih javnih telekomunikacionih usluga izmedu stacionarnih terminalnih tacaka mreže, uključujući i pristupnu infrastrukturu, kao i infrastrukturu za povezivanje javnih telekomunikacionih mreža na odredenoj teritoriji i van nje;
  - 13) "*usluga javne fiksne telefonske mreže*" je javna usluga koja korisnicima na fiksnim lokacijama obezbeđuje javnu govornu uslugu i javnu uslugu prenosa podataka u lokalnom, međugradskom i medunarodnom telefonskom saobracaju, preko javne fiksne telekomunikacione mreže;
  - 14) "*javna govorna usluga*" je na komercijalnoj osnovi javno ponudena usluga prenosa i komutacije govora u realnom vremenu izmedu terminalnih tacaka javne fiksne telekomunikacione mreže;
  - 15) "*univerzalni servis*" je skup osnovnih telekomunikacionih usluga odredenog kvaliteta i obima koje treba da budu dostupne svima u okviru javnih telekomunikacionih mreža na teritoriji Republike Srbije, po prihvatljivim cenama;
  - 16) "*javna telefonska govornica*" je javno dostupan telefon cije se korišćenje placa;
  - 17) "*javna telekomunikaciona usluga sa dodatnom vrednošću*" je javna telekomunikaciona usluga koja nije osnovna i koja osnovnoj usluzi daje dodatnu vrednost;
  - 18) "*javna mobilna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža u kojoj terminalne tacke mreže nisu na fiksnim lokacijama, a povezivanje terminalnih tacaka mreže obavlja se radio putem;
  - 19) "*usluga javne mobilne telekomunikacione mreže*" je telekomunikaciona usluga koja se, u celini ili delimicno, realizuje preko javne mobilne telekomunikacione mreže na odredenim radio frekvencijama;
  - 20) "*privatna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koju za svoje potrebe gradi, održava i eksploatiše

fizicko ili pravno lice, a preko koje se ne pružaju javne telekomunikacione usluge. Privatna telekomunikaciona mreža može biti povezana sa javnom telekomunikacionom mrežom;

- 21) "*javna mreža za prenos podataka*" je namenski izgradena javna telekomunikaciona mreža koja omogucava prenos podataka;
- 22) "*javna usluga prenosa podataka*" je javna telekomunikaciona usluga koja se pruža korisnicima preko javne mreže za prenos podataka;
- 23) "*radiodifuzna mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se koristi za emitovanje i distribuciju radio i televizijskih signala, koji su namenjeni za direktni javni prijem, u otvorenom prostoru, od strane neodredenog broja korisnika;
- 24) "*kablovska distributivna mreža*" je pretežno kablovska telekomunikaciona mreža namenjena distribuciji radio i televizijskih programa, kao i za pružanje drugih telekomunikacionih usluga;
- 25) "*paging (pejdžing)*" je telekomunikaciona mreža za jednosmerni prenos poruka;
- 26) "*usluga pejdžinga*" je usluga koja omogucava korisniku da na odredenoj teritoriji, putem specifickog radio terminalnog uređaja, primi poruku poslatu preko javne telekomunikacione mreže;
- 27) "*interkonekcija*" je fizicka ili logicka veza (medusobno povezivanje) telekomunikacionih mreža, kojom se omogucava korisnicima jedne mreže komunikacija sa korisnicima drugih mreža, odnosno pristup uslugama drugih telekomunikacionih operatora;
- 28) "*usluga povratnog poziva (call back)*" je telekomunikaciona usluga koja omogucava da se na zahtev korisnika sa date teritorije primi povratni poziv iz inostranstva na korisnikov pretplatnicki broj;
- 29) "*numeracija*" je dodeljivanje brojeva kao dela ukupnih pozivnih kodova, kojima se omogucava uspostavljanje telekomunikacionih mreža u pojedinim oblastima ili vršenje odredenih telekomunikacionih usluga;
- 30) "*usluga Interneta*" je javna telekomunikaciona usluga koja se realizuje primenom Internet tehnologije;
- 31) "*zakupljena linija*" je nekomutirana telekomunikaciona linija između završnih tacaka javne fiksne telekomunikacione mreže koja ne uključuje komutaciju kontrolisanu od strane korisnika;
- 32) "*terminalne (završne) tacke*" su mesta u kojima se ostvaruje fizicko i logicko povezivanje telekomunikacione opreme ili

- sistema na telekomunikacionu mrežu, odnosno mesta u kojima se ostvaruje medusobno povezivanje razlicitih telekomunikacionih mreža;
- 33) "*terminalna oprema*" je oprema koja je direktno ili indirektno prikljecena na terminalnu tacku u cilju emitovanja ili prijema poruka;
  - 34) "*radio frekvencija*" je osnovni fizicki parametar elektromagnetnih talasa ili radio talasa koji se slobodno prostiru kroz prostor i cije se vrednosti konvencionalno nalaze u opsegu od 9 kHz do 3000 GHz;
  - 35) "*radio frekvencijski spekter*" je opseg radio frekvencija, odreden svojim granicnim frekvencijama;
  - 36) "*radio komunikacije*" su telekomunikacije ostvarene pomocu radio talasa;
  - 37) "*radio stanica*" je jedan ili više predajnika ili prijemnika ili kombinacija jednog ili više predajnika ili prijemnika, sa jednom ili više antena i drugih uredaja, smeštenih na jednoj lokaciji i neophodnih za emitovanje radio signala, osim prijemnika za direktan prijem radio signala;
  - 38) "*amaterska radio stanica*" je radio stanica koja se koristi u okviru amaterske radio službe;
  - 39) "*amaterska radio služba*" je neprofitna služba radio veza koja je namenjena iskljucivo obuci pojedinaca, ostvarivanju medusobnih veza izmedu radio amatera ili tehnickim istraživanjima radio amatera, pri cemu je radio amater ovlašćeno fizicko lice koje se radio tehnikom bavi iz sopstvenih pobuda i na nekomercijalnoj osnovi;
  - 40) "*bazna stanica*" je jedinstveni naziv za lokaciju na kojoj se nalaze primopredajni radio uredaji i odgovarajuca telekomunikaciona oprema, koja služi za povezivanje bazne stanice sa ostalim delovima javne mobilne telekomunikacione mreže;
  - 41) "*zona opsluživanja*" je prostorna oblast u kojoj je moguce ostvariti radio komunikaciju pod odredenim uslovima;
  - 42) "*koordinacija*" je proces utvrđivanja zone opsluživanja datog radio komunikacionog sistema, pod uslovom da ne izaziva štetnu smetnju u drugim, susednim, radio komunikacionim sistemima;
  - 43) "*isključiva radio frekvencija*" je radio frekvencija dodeljena radio stanicama samo jednog korisnika, na jednoj lokaciji ili u određenoj zoni opsluživanja;
  - 44) "*opšta radio frekvencija*" je radio frekvencija dodeljena radio stanicama više korisnika u određenoj zoni opsluživanja, ne vodeći računa o kvalitetu radiokomunikacija;

- 45) "smetnja (interferencija)" je prisustvo neželjenih signala na ulazu u prijemnik datog telekomunikacionog sistema, kao posledica emisije, zracenja, indukcije ili njihovih kombinacija od strane drugih telekomunikacionih sistema. Prisustvo smetnje manifestuje se degradacijom kvaliteta prenosa signala;
- 46) "štetna smetnja" je smetnja koja ugrožava funkcionisanje datog telekomunikacionog sistema, u skladu sa definisanim kriterijumima kvaliteta prenosa signala;
- 47) "elektromagnetska kompatibilnost (EMS)" je sposobnost telekomunikacionih sistema, odnosno sredstava da rade bez emitovanja nedozvoljenih elektromagnetnih smetnji;
- 48) "značajan tržišni udio" znaci da je udio javnog telekomunikacionog operatora na telekomunikacionom tržištu Republike Srbije, mereno prema broju korisnika odredene usluge koju javni telekomunikacioni operator pruža u obavljanju svoje delatnosti, najmanje u visini propisanog procenta;
- 49) "propisani procenat" znaci najmanje 20% udela na telekomunikacionom tržištu Republike Srbije, osim ako Republička agencija za telekomunikacije, za pojedinu vrstu usluga, nije svojim aktom odredila drugacije. U određivanju propisanog procenta za pojedine vrste usluga, Republička agencija za telekomunikacije može odstupiti najviše do 25% od nivoa propisanog procenta.
- 50) "dozvola" je akt nadležnog organa kojim se operatoru odobrava da eksploratiše telekomunikacionu mrežu ili da pruža telekomunikacionu uslugu pod standardnim uslovima (odobrenje), ili mu se odobrava da izgradi, poseduje ili eksploratiše telekomunikacionu mrežu ili pruža telekomunikacionu uslugu u slučajevima u kojima je ogranicen broj dozvola u određenoj oblasti (licenca), ili mu se odobrava da koristi radio frekvencije i da koristi radio stanicu za rad na toj frekvenciji (dozvola za radio stanicu), ili mu se odobrava da postavi, pribavi i stavi u funkciju telekomunikacionu mrežu, sistem i/ili sredstvo (tehnicka dozvola).

Ovlašćenja državnih organa u oblasti telekomunikacija

Clan 5.

U oblasti telekomunikacija, Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), na predlog ministarstva nadležnog za poslove telekomunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo), koji je pripremljen uz učešće nadležnih organa autonomne pokrajine, utvrđuje politiku u oblasti telekomunikacija i donosi Strategiju razvoja telekomunikacija u Republici i Plan namene radio frekvencijskih opsega.

Clan 6.

Ministarstvo je ovlašceno da:

- 1) priprema predlog Strategije razvoja telekomunikacija u Republici;
- 2) u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove razvoja i unapredjenja naucnoistraživacke delatnosti, preduzima mere na podsticanju istraživanja i razvoja u oblasti telekomunikacija;
- 3) utvrđuje predlog Plana namene radio frekvencijskih opsega i donosi Plan raspodele radio frekvencija, na predlog Republike agencije za telekomunikacije;
- 4) u skladu sa Planom namene radio frekvencijskih opsega, odluciće o broju i rokovima, odnosno periodu na koji se izdaje licenca za javne telekomunikacione mreže, odnosno usluge za koje se, u skladu sa ovim zakonom, može izdati ograniceni broj dozvola, kao i o minimalnim uslovima za izdavanje ovih dozvola, ukoljucujući i najmanji iznos jednokratne naknade koja se placa prilikom dobijanja dozvole;
- 5) utvrđuje listu osnovnih usluga (univerzalni servis) koje treba da pruže operatori javnih fiksnih telekomunikacionih mreža, na predlog Republike agencije za telekomunikacije;
- 6) preduzima mere radi sprecavanja unakrsnog vlasništva ili drugih oblika povezivanja između telekomunikacionih operatora koji obavljaju delatnost u vreme stupanja na snagu ovog zakona, a koji su od uticaja na slobodno odvijanje konkurenčije, u cilju zabrane i sprecavanja stvaranja monopolja i obezbeđivanja slobodne konkurenčije u skladu sa ovim zakonom;
- 7) vrši nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega;
- 8) u slučaju rata ili vanrednog stanja, sprovodi odluke i druge akte Vlade koji se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva.

Predlozi akata iz stava 1. tac. 1) i 3) ovog clana, pripremaju se uz učešće nadležnih organa autonomne pokrajine.

II REPUBLICKA AGENCIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

1. Pravni status

Osnivanje

Clan 7.

Radi obezbeđivanja uslova za efikasno sprovodenje i unapredovanje utvrđene politike u oblasti telekomunikacija u Republici Srbiji, osniva se Republicka agencija za telekomunikacije (u daljem tekstu: Agencija) kao samostalna, odnosno nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Agencija je samostalni pravni subjekt i funkcionalno je nezavisna od bilo kog državnog organa, kao i od svih organizacija i lica koja se bave telekomunikacionim mrežama, sredstvima ili uslugama.

U obavljanju poslova utvrđenih ovim zakonom, Agencija je dužna da obezbedi primenu Strategije razvoja telekomunikacija u Republici.

Pravni subjektivitet

Clan 8.

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Organ Agencije je Upravni odbor, koji donosi sve odluke iz nadležnosti Agencije.

Agenciju predstavlja i zastupa predsednik Upravnog odbora, a u slučaju njegove sprecenosti, Agenciju zastupa zamenik predsednika Upravnog odbora.

Predsednik Upravnog odbora, odnosno zamenik predsednika Upravnog odbora kada vrši njegovu funkciju, može, u celini ili delimično, preneti funkciju zastupanja Agencije drugom članu Upravnog odbora, samo na osnovu odluke Upravnog odbora.

Za obavljanje pojedinih strucnih poslova iz svoje nadležnosti, Agencija može angažovati druga domaca ili strana pravna i fizicka lica.

2. Nadležnosti Agencije

Clan 9.

Agencija je nadležna da:

- 1) bliže uređuje obavljanje delatnosti u oblasti telekomunikacija, naročito kada postoji jedan ili više javnih telekomunikacionih

- operatora koji, po merilima utvrđenim ovim zakonom, imaju znacajan udeo na tržištu;
- 2) vrši kontrolu nad obavljanjem delatnosti telekomunikacija;
  - 3) podstичe interkonekciju telekomunikacionih mreža, odnosno operatora na nediskriminatorskoj osnovi i da, ukoliko se telekomunikacioni operatori ne dogovore o uslovima interkonekcije, propiše ove uslove, vodeći računa da oni budu nediskriminatorski i zasnovani na troškovnom principu;
  - 4) rešava sporove između telekomunikacionih operatora koji se odnose na interkonekciju, posebne uslove za pristup mreži i/ili zakup linija;
  - 5) bliže uređuje uslove korišćenja radio frekvencijskog spektra i priprema predloge Plana namene radio frekvencijskih opsega i Plana raspodele radio frekvencija, u skladu sa ovim zakonom, kao i da vrši kontrolu nad korišćenjem radio frekvencijskog spektra;
  - 6) dodeljuje radio frekvencije, u skladu sa ovim zakonom;
  - 7) izdaje dozvole telekomunikacionim operatorima za obavljanje određenih telekomunikacionih delatnosti, dozvole koje se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva i dozvole za radio stanicu, u skladu sa ovim zakonom;
  - 8) priprema i sprovodi postupak javnog nadmetanja za izdavanje određenih dozvola, u skladu sa ovim zakonom i odlukom Ministarstva o broju, vremenu i minimalnim uslovima za izdavanje ovih dozvola;
  - 9) prati da li se telekomunikacioni operatori pridržavaju uslova sadržanih u izdatim dozvolama i, u slučaju povrede uslova sadržanih u dozvoli ili povrede odredaba ovog zakona, izrice mere, u skladu sa ovim zakonom;
  - 10) utvrđuje specijalni tarifni režim i prati sprovođenje tarifne politike, na nacin predviđen ovim zakonom, u slučajevima kada na tržištu postoji samo jedan javni telekomunikacioni operator za odredene telekomunikacione usluge, kada javni telekomunikacioni operator ima znacajan tržišni udeo ili kada javni telekomunikacioni operator, prihodima od telekomunikacione mreže ili usluge u kojoj je jedini operator ili u cijoj eksploataciji, odnosno pružanju ima znacajan tržišni udeo, dotira ili sufinansira drugu sopstvenu telekomunikacionu mrežu ili uslugu;
  - 11) upravlja fondom za nadoknadu troškova univerzalnog servisa, koji se formira u skladu sa ovim zakonom;
  - 12) priprema, donosi i prati primenu Plana numeracije i dodeljuje brojeve javnim telekomunikacionim operatorima na

- nediskriminatorskim osnovama, vodeći računa o racionalnom korišćenju brojeva sadržanih u ovom planu;
- 13) odlučuje o prigovorima korisnika u slučajevima kada je to predviđeno ovim zakonom i opštim aktima Agencije;
  - 14) rešava sporove, u slučajevima predviđenim ovim zakonom, odnosno aktima Agencije, između korisnika i telekomunikacionog operatora i između telekomunikacionih operatora;
  - 15) formira i održava bazu podataka od značaja za oblast telekomunikacija i redovno objavljuje podatke iz oblasti telekomunikacija;
  - 16) koordinira rad sa organima, odnosno organizacijama nadležnim za radiodifuziju, u skladu sa zakonom;
  - 17) prati razvoj u oblasti telekomunikacija, prikuplja informacije od telekomunikacionih operatora i pruža informacije korisnicima, operatorima i međunarodnim organizacijama;
  - 18) donosi tehničke propise u oblasti telekomunikacija;
  - 19) prati i obezbeđuje primenu domaćih i međunarodnih standarda i tehničkih propisa;
  - 20) obezbeđuje javnost rada, uključujući davanje mogućnosti zainteresovanim licima da daju svoje primedbe i komentare u vezi sa usvojenim merama i odlukama.

Poslove iz stava 1. ovog clana Agencija obavlja kao poverene poslove.

Sprečavanje monopola i monopolskih ponašanja

Clan 10.

Pored nadležnosti iz clana 9. ovog zakona, Agencija je ovlašćena da sprečava antikonkurenčke, odnosno monopolske aktivnosti i ponašanja javnih telekomunikacionih operatora, ukoliko oni nisu predmet postupka državnog organa nadležnog za sprecavanje monopola.

Ovlašcenje Agencije iz stava 1. ovog clana obuhvata:

- 1) odlucivanje o tome da li javni telekomunikacioni operator ima značajni udio na tržištu, a na osnovu međunarodno prihvacenih smernica za analizu tržišta i izracunavanje tržišnog udela;
- 2) izricito zabranjivanje ili ogranicavanje antikonkurenčkih, odnosno monopolskih aktivnosti ili ponašanja u dozvoli izdatoj javnom telekomunikacionom operatoru;
- 3) utvrđivanje specijalnog tarifnog režima za usluge u cijem pružanju javni telekomunikacioni operator ima monopol ili

značajan tržišni deo, ili kada po oceni Agencije javna telekomunikaciona usluga nije otvorena za potpunu konkurenčiju cene;

- 4) utvrđivanje specijalnog tarifnog režima u slučajevima kada javni telekomunikacioni operator koji ima monopol ili značajan tržišni deo dotira konkurenčku mrežu ili uslugu prihodima od mreže ili usluga u kojima ima monopol ili značajan tržišni deo;
- 5) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni deo da omoguci interkonekciju drugom telekomunikacionom operatoru;
- 6) određivanje uslova za zaključenje ugovora o interkonekciji između javnog telekomunikacionog operatora koji ima monopol ili značajan tržišni deo i drugog javnog telekomunikacionog operatora, ako javni telekomunikacioni operator koji ima monopol ili značajan tržišni deo ne prihvati zahtev drugog operatora za interkonekciju, iako taj zahtev predstavlja ponudu datu pod uobičajenim uslovima, ili ako na zahtev ne odgovori u razumnom roku;
- 7) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni deo u pružanju usluga da dozvoli pristup svojoj mreži drugom javnom telekomunikacionom operatoru kako bi on preko te mreže pružao usluge sa dodatnom vrednošću;
- 8) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni deo u pružanju usluga da obezbedi zakup linija drugom telekomunikacionom operatoru, na osnovu prihvatljivog zahteva i ukoliko postoje slobodni kapaciteti za davanje u zakup;
- 9) kontrolisanje statusnih promena ili promena oblika organizovanja preduzeca u oblasti telekomunikacija, koje mogu da imaju za posledicu stvaranje monopolija ili preduzeca sa značajnim tržišnim udjelom.

3. Upravni odbor

Sastav i izbor Upravnog odbora

Član 11.

Upravni odbor ima predsednika i četiri člana.

Predsednika i članove Upravnog odbora bira i razrešava Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Skupština), na predlog Vlade.

Predlog za izbor predsednika i članova Upravnog odbora se utvrđuje na osnovu strucnih znanja i iskustva koje kandidati imaju, a koja su

od znacaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, a narocito iz oblasti tehnike, ekonomije i prava, s tim što iz oblasti tehnike moraju biti predložena najmanje dva kandidata, a iz oblasti ekonomije i prava najmanje po jedan kandidat.

Vlada utvrđuje predlog za izbor po sopstvenoj inicijativi, na osnovu kandidatura koje su ovlašćeni da podnesu Ministarstvo, Izvršno veće Autonomne pokrajine Vojvodine, udruženje telekomunikacionih operatora, registrovana udruženja privrednika i naucne institucije u oblasti telekomunikacija ili po raspisanom konkursu. Predlog za izbor Vlada utvrđuje na osnovu kriterijuma iz stava 3. ovog clana, narocito vodeći racuna da kroz utvrđeni predlog budu izraženi interesi razvoja telekomunikacija i potrebe korisnika na svim delovima teritorije Republike Srbije.

Upravni odbor ima i zamenika predsednika Upravnog odbora koga Upravni odbor bira iz reda svojih clanova.

Mandat clanova Upravnog odbora

Clan 12.

Predsednik i clanovi Upravnog odbora biraju se na period od pet godina, s tim što se prilikom prvog izbora predsednik bira na pet godina, dva clana na cetiri i dva clana na tri godine.

Predsednik i clanovi Upravnog odbora ne mogu da budu birani više od dva puta uzastopno.

Predsednik, odnosno clan Upravnog odbora bira se najkasnije 60 (šezdeset) dana pre isteka mandata prethodnog predsednika, odnosno clana Upravnog odbora. U slučaju da izbor ne bude izvršen ni do isteka mandata prethodnog predsednika, odnosno clana Upravnog odbora, predsednik i clanovi Upravnog odbora kojima je mandat istekao nastavljaju da obavljaju funkciju do okončanja postupka izbora novog predsednika, odnosno clanova Upravnog odbora.

Nacin rada Upravnog odbora

Clan 13.

Rad Upravnog odbora je javan.

Predsednik Upravnog odbora predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Upravnog odbora, potpisuje odluke Upravnog odbora i stara se o njihovom izvršavanju, ima ovlašćenja direktora u ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti po osnovu rada lica zaposlenih u Agenciji, obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Agencije.

Predsednik Upravnog odbora je, dok mu mandat traje, u radnom odnosu u Agenciji.

Clanovi Upravnog odbora, imaju pravo na naknadu za rad u Upravnom odboru koja ne može biti manja od plate sudije Vrhovnog suda Srbije.

Prestanak mandata predsednika i clana Upravnog odbora

Clan 14.

Manadat predsednika, odnosno clana Upravnog odbora može prestati u sledecim slucajevima:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) razrešenjem iz razloga predvidenih ovim zakonom;
- 3) podnošenjem ostavke Skupštini u pisanoj formi, u kom slučaju mandat prestaje danom dostavljanja ostavke;
- 4) smrcu.

Prestanak mandata razrešenjem

Clan 15.

Na predlog Upravnog odbora ili Vlade, Skupština može razrešiti predsednika ili clana Upravnog odbora samo u sledecim slucajevima:

- 1) ako je zbog bolesti ili drugog razloga nesposoban za obavljanje dužnosti u periodu dužem od šest meseci zaredom;
- 2) ako bude pravosnažno osuden na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest meseci ili bude osuden za krivicno delo zloupotrebe službenog položaja, prevare, korupcije, krade ili drugo sличno krivicno delo koje ga cini nedostojnim za obavljanje funkcije;
- 3) ako se utvrdi da je, pri utvrđivanju predloga za Upravni odbor, kandidat izneo o sebi neistinite podatke ili propustio da iznese podatke o okolnostima bitnim za utvrđivanje predloga;
- 4) ako bez osnovanog razloga odbije ili propusti da obavlja dužnost predsednika, odnosno clana Upravnog odbora u periodu najmanje tri meseca neprekidno ili u toku jedne godine u periodu od najmanje šest meseci sa prekidima ili
- 5) ako se utvrdi da je u toku trajanja mandata povredio pravila o sukobu interesa predvidena ovim zakonom.

Sukob interesa

Clan 16.

Predsednik i clanovi Upravnog odbora, niti bilo koji njihov srodnik u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva ili pobocni srodnik zaključno sa drugim stepenom srodstva, supružnik ili srodnik po tazbinstvu zaključno sa prvim stepenom srodstva ne sme, ni direktno ni preko treceg fizickog ili pravnog lica, imati učešca kao vlasnik udela u pravnom licu, akcionar, zaposleni, lice pod ugovorom i sl. u preduzećima i organizacijama koje pružaju telekomunikacione usluge, eksploratišu telekomunikacionu mrežu ili obezbeduju telekomunikaciona sredstva.

4. Statut i drugi opšti akti

Clan 17.

Upravni odbor donosi Statut Agencije kojim se, izmedu ostalog, bliže uređuju unutrašnja organizacija i nacin rada Agencije.

Na osnovu Statuta Agencije Upravni odbor donosi druge opšte akte, uključujuci one kojima se uređuje organizacija strucnih službi Agencije i broj i status zaposlenih u Agenciji, kao i nacin angažovanja strucnjaka van reda zaposlenih.

Statut, poslovnik o radu Upravnog odbora, akt kojim se uređuje organizacija strucnih službi Agencije, kao i odluka o izboru zamenika predsednika Upravnog odbora, obavezno se donose vecinom glasova ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Na odredivanje zarade predsednika Upravnog odbora i zarada zaposlenih u Agenciji ne primenjuju se propisi o zaradama zaposlenih u državnim organima i javnim službama.

Na Statut Agencije saglasnost daje Vlada.

5. Finansiranje Agencije

Finansijski plan Agencije

Clan 18.

Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Upravni odbor.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Agencije, uključujući i rezerve za nepredvidene izdatke, kao i elementi za celovito sagledavanje politike zarada i zaposlenosti u Agenciji.

Finansijski plan se donosi najkasnije do 15. decembra tekuce godine za narednu godinu.

Ukupni troškovi rada Agencije obuhvaceni finansijskim planom, uključujući i rezerve za nepredvidene izdatke, ne mogu biti veci od realnih troškova rada Agencije potrebnih za uspešno ostvarivanje njenih nadležnosti.

Na finansijski plan iz stava 1. ovog clana saglasnost daje Vlada.

Finansijski plan se objavljuje na nacin utvrden statutom Agencije.

Svi obracuni prihoda i rashoda Agencije podležu godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašcenog revizora. Obracuni se objavljaju najkasnije tri meseca po završetku finansijske godine.

Ako se godišnjim obracunom prihoda i rashoda Agencije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veci od ukupno ostvarenih rashoda, razlika sredstava uplacuje se na racun budžeta Republike Srbije, a deo razlike sredstava, сразмеран prihodima ostvarenim od javnih telekomunikacionih operatora cije je sedište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, uplacuje se na racun budžeta Autonomne pokrajine Vojvodine i rasporeduje se prvenstveno za razvoj telekomunikacija.

Izvori finansiranja

Clan 19.

Prihod Agencije cine sredstva ostvarena od naknade koju javni telekomunikacioni operatori placaju za dobijeno pravo za izgradnju, posedovanje ili eksploataciju javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje javne telekomunikacione usluge, sredstva ostvarena od naknade za korišćenje i dodelu radio frekvencija, sredstva ostvarena po osnovu izdavanja sertifikata, kao i sredstva ostvarena na ime troškova tehnickog pregleda i drugih troškova izdavanja dozvola.

Visinu naknada i troškova iz stava 1. ovog clana utvrđuje Upravni odbor, uz saglasnost Vlade.

Sredstva ostvarena na ime jednokratne naknade koja se placa prilikom izdavanja licence predstavljaju prihod budžeta Republike Srbije.

Za prvu godinu rada Agencije, sredstva se obezbeduju iz budžetske rezerve u vidu kratkorocne pozajmice, u skladu sa zakonom, a na osnovu finansijskog plana koji utvrđuje Vlada, kojim se utvrđuje i dinamika vracanja sredstava u budžet iz redovnih prihoda Agencije.

6. Javnost rada Agencije

Izveštaji Agencije i poslovna tajna

Clan 20.

Agencija priprema i podnosi Vladi i Skupštini godišnji izveštaj (uključujući i finansijske obracune) o svojim aktivnostima, koji obuhvata naročito izveštaje o:

- 1) razvoju telekomunikacija u Republici Srbiji;
- 2) primeni principa tarifne politike na propisane usluge;
- 3) dostignutom nivou realizacije usluga univerzalnog servisa, sa procenom stepena zadovoljenja potreba korisnika;
- 4) nameni i dodeli radio frekvencija za civilne potrebe.

Agencija objavljuje, na nacin predviden statutom, i:

- 1) godišnji izveštaj (uključujući i godišnji obracun) za svaku godinu rada;
- 2) finansijski plan za svaku godinu;
- 3) obaveštenja koja se odnose na namenu i dodelu radio frekvencija;
- 4) obaveštenja u vezi sa javnim nadmetanjem za izdavanje licence, uključujući i osnovne uslove javnog nadmetanja;
- 5) dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom;
- 6) odluke koje su, u skladu sa ovim zakonom, donete u vezi sa izdatim dozvolama i zaključenim ugovorima o interkonekciji;
- 7) obaveštenja, odnosno odluke koje se odnose na specijalni tarifni režim, odnosno tarifnu politiku, uključujući i promene tarifa za propisane usluge;
- 8) odluke donete u skladu sa ovim zakonom, koje se odnose na Plan numeracije.

Pribavljanje neophodnih podataka

Clan 21.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, na zahtev Agencije, dostavi sve potrebne podatke i informacije, uključujući finansijske podatke i informacije, koji su neophodni za obavljenje poslova iz nadležnosti Agencije.

Agencija je dužna da sve podatke iz stava 1. ovog clana cuva kao poslovnu tajnu, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima.

Vodenje registra

Clan 22.

Agencija formira i održava bazu podataka o registrima koje vodi, a koji su javne isprave.

Agencija vodi registre:

- 1) izdatih dozvola telekomunikacionim operatorima;
- 2) izdatih dozvola za radio stanice;
- 3) izdatih tehnickih dozvola;
- 4) zaključenih ugovora o interkonekciji.

Agencija formira i održava bazu podataka i o svim donetim odlukama, uključujući i eventualne prigovore na ove odluke, kao i o drugim podacima koji su od znacaja za oblast telekomunikacija.

Za javne telekomunikacione operatore cije je sedište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, podaci koje Agencija vodi u skladu sa odredbama ovog clana iskazuju se i u posebnom odeljku odgovarajućeg registra.

7. Nacin donošenja odluka Agencije i pravni lekovi

Clan 23.

Odluke o pravima ili obavezama javnog telekomunikacionog operatora ili korisnika usluga ili odluke kojima, u skladu sa ovim zakonom, izrice mera javnom telekomunikacionom operatoru, Agencija donosi na nacin predviden statutom.

U postupku u kome se odlucuje o pravima, obavezama ili o izricanju mera javnom telekomunikacionom operatoru, Agencija je dužna da javnom telekomunikacionom operatoru omoguci da se pre donošenja odluke izjasni o cinjenicama koje su od znacaja za odlucivanje, kao i da dostavi svu dokumentaciju ili druge dokaze za koje smatra da su relevantni za odlucivanje.

Odluka Agencije je konacna.

Agencija može, na inicijativu stranke ili po sopstvenoj inicijativi, kao i povodom podnete tužbe u upravnom sporu, da odluci da izmeni ili ukine svoju odluku. Protiv odluke o izmeni, odnosno ukidanju odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Stranka koja smatra da je odlukom Agencije povredeno neko njeno pravo ili pravom zaštiten interes može protiv te odluke pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Stranka je dužna da u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Agencije, izvrši odluku, a ukoliko to ne ucini, sproveše se postupak prinudnog izvršenja u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka, osim ako Agencija u slučaju iz stava 4. ovog clana, ili sud po podnetoj tužbi u upravnom sporu, privremeno ne odlože izvršenje.

8. Kontrola

Ovlašćenje za vršenje kontrole

Clan 24.

Kontrolu nad obavljanjem delatnosti u oblasti telekomunikacija i nad korišćenjem radiofrekvencijskog spektra vrši Agencija.

U vršenju kontrole iz stava 1. ovog clana Agencija je ovlašcena da:

- 1) proverava rad telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujući i radio stanice i pružanje telekomunikacionih usluga za koje je, u skladu sa ovim zakonom, izdata dozvola, kao i da preduzima mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 2) proverava usklađenost postupanja telekomunikacionih operatora sa uslovima sadržanim u izdatoj dozvoli i preduzima mere prema telekomunikacionom operatoru koji se ne pridržava propisanih uslova;
- 3) proverava usklađenost telekomunikacionih mreža za ciju izgradnju i eksploataciju u skladu sa ovim zakonom nije potrebna dozvola, sa propisanim standardima i normativima;
- 4) otkriva rad telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujući i radio stanice, odnosno pružanje telekomunikacionih usluga koji se koriste, odnosno pružaju bez prethodno pribavljene dozvole i preduzima mere za obustavu njihovog rada, odnosno pružanja;
- 5) proverava postupanje javnih telekomunikacionih operatora u odnosu na obaveze predvidene ovim zakonom u oblasti tarifa, univerzalnog servisa, interkonekcije, zakupa linija, privatnosti i bezbednosti informacija, kao i u odnosu na druge obaveze utvrđene ovim zakonom i preduzima mere da se otklone utvrđeni propusti u postupanju operatora;
- 6) proverava postupanje javnih telekomunikacionih operatora i drugih korisnika radio frekvencija u odnosu na obaveze utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona koji se odnose na oblast radiokomunikacija i preduzima mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 7) proverava da li je pre puštanja u rad telekomunikacione mreže, sistema i sredstva, uključujući i radio stanice,

- obavljen njihov tehnicki pregled, kao i da li telekomunikacioni sistemi i sredstva poseduju odgovarajucu tehnicku dozvolu;
- 8) istražuje štetne smetnje u radu telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujuci i radio stanice, za koje je izdata dozvola i preduzima mere za njihovo otklanjanje.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija

Clan 25.

Kontrolu iz clana 24. ovog zakona Agencija vrši preko kontrolora telekomunikacija, kontrolora radio-emisija i Upravnog odbora.

Kontrolor telekomunikacija može biti lice koje ima završen jedan od tehnickih fakulteta ili drugi odgovarajuci fakultet u odnosu na oblast kontrole iz stava 2. clana 24. ovog zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti telekomunikacija.

Kontrolor radio-emisija može biti lice koje ima završen jedan od tehnickih fakulteta ili odgovarajuci višu školu tehnische struke i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti telekomunikacija.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija su dužni da imaju propisane legitimacije, kojima se identificuju i koje su dužni da pokažu na zahtev odgovornog lica ili drugog zainteresovanog lica, prilikom vršenja kontrole.

Obrazac i sadržinu legitimacije iz stava 4. ovog clana utvrđuje Upravni odbor.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija su samostalni, u granicama ovlašćenja utvrdenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona i za svoj rad su licno odgovorni.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija ne može izradivati, niti ucestrovati u izradi i tehnickoj kontroli investiciono-tehnische dokumentacije za telekomunikacione mreže, sisteme ili sredstva koji, u skladu sa odredbama ovog zakona, podležu kontroli, niti može vršiti strucni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova nad telekomunikacionim mrežama i sistemima koji podležu kontroli.

Ovlašćenja kontrolora telekomunikacija

Clan 26.

U vršenju kontrole iz clana 24. ovog zakona kontrolor telekomunikacija ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda dozvole, tehnicku i drugu dokumentaciju koja se odnosi na telekomunikacione mreže, sisteme ili sredstva, uključujuci i radio stanice, na objekte u kojima su ovi

- smešteni, kao i na telekomunikacione usluge, a koji su predmet kontrole;
- 2) pregleda evidencije cije je vodenje obavezno u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona i nacin vodenja ovih evidencija;
  - 3) vrši pregled telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, uključujuci i radio stanicu, kao i pregled objekata u kojima su ovi smešteni i da proveri njihov rad;
  - 4) proverava nacin pružanja i korišćenja javne telekomunikacione usluge, njen kvalitet i važeće tarife, ako se na javnu telekomunikacionu uslugu koja je predmet kontrole primenjuje specijalni tarifni režim;
  - 5) vrši propisana merenja i ispitivanja na telekomunikacionoj mreži, sistemu ili sredstvu, uključujuci i radio stanicu, odnosno da od telekomunikacionog operatora i/ili vlasnika, odnosno korisnika objekta u kome je smeštena telekomunikaciona mreža, sistem ili sredstvo ili u kome se proizvode telekomunikaciona sredstva, zahteva da ih oni izvrše;
  - 6) uzima izjave od odgovornih i drugih zainteresovanih lica u vezi sa predmetom kontrole.

Kontrolor telekomunikacija dužan je da preduzima potrebne preventivne mere u cilju sprecavanja povrede zakona i drugih propisa i da, kao službenu tajnu, cuva sve podatke i informacije do kojih dode u vršenju kontrole.

O svakom izvršenom pregledu i radnjama preduzetim u okviru vršenja kontrole, kontrolor telekomunikacija je dužan da sacini zapisnik koji sadrži nalaz stanja i koji se dostavlja Upravnom odboru.

Ako u vršenju kontrole utvrdi da ima osnova da se prema subjektu nad kojim je vršena kontrola preduzmu mere predvidene ovim zakonom, kontrolor telekomunikacija je dužan da uz podnošenje zapisnika podnese i predlog za preuzimanje odredene mere, o kome odlucuje Upravni odbor.

Ovlašćenja kontrolora radio-emisija

Clan 27.

U vršenju kontrole iz clana 24. ovog zakona kontrolor radio-emisija ima ovlašćenje da iz fiksne ili mobilne kontrolno-merne stanice, upotrebom propisanih tehnika i postupaka merenja:

- 1) proverava dozvoljene radio-emisije;
- 2) otkriva nedozvoljene radio-emisije i preduzima mere za njihovo prekidanje;

3) istražuje štetne smetnje prouzrokovane radio-emisijama i preduzima mere za otklanjanje štetnih smetnji između radio stanica u zemlji i radio stanica u inostranstvu, kao i između radio stanica u zemljama.

O svakoj izvršenoj proveri, otkrivanju, istraživanju i merenju iz stava 1. ovog clana, kontrolor radio-emisija je dužan da sacini izveštaj koji se dostavlja Upravnom odboru.

Ako u vršenju poslova iz stava 1. ovog clana kontrolor radio-emisija utvrdi da postoji osnov za preduzimanje mera predviđenih ovim zakonom, dužan je da uz izveštaj podnese i predlog za preduzimanje odredene mere, o kome odlučuje Upravni odbor.

Ovlašćenja Upravnog odbora u vršenju kontrole

Clan 28.

U vršenju kontrole iz clana 24. ovog zakona, Upravni odbor je ovlašten da:

- 1) razmatra podnete zapisnike kontrolora telekomunikacija i izveštaje kontrolora radio-emisija;
- 2) odlučuje o podnetim predlozima za preduzimanje mera prema subjektima nad kojima je vršena kontrola.

Upravni odbor može izreci jednu od sledećih mera:

- 1) naložiti da se, u određenom roku, otklone utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti u radu telekomunikacionog operatora koji poseduje propisanu dozvolu;
- 2) naložiti da se, u određenom roku, otklone nepravilnosti i izvrše uskladivanja sa propisanim standardima i normativima, kada se radi o telekomunikacionim mrežama za ciju izgradnju i eksploataciju, u skladu s ovim zakonom, nije potrebna dozvola;
- 3) zabraniti, bez odlaganja, na neodređeno vreme, rad telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, odnosno pružanje telekomunikacione usluge za koje, u skladu sa odredbama ovog zakona, nije izdata propisana dozvola, uključujući i neovlašćeno korišćenje radio frekvencija;
- 4) zabraniti rad telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, uključujući i radio stanicu, za koje nije izvršen tehnicki pregled - do izvršenog tehnickog pregleda;
- 5) zabraniti korišćenje, ugradnju, proizvodnju, odnosno stavljanje u promet telekomunikacionih sistema i sredstava koji ne poseduju tehnicku dozvolu u skladu sa ovim zakonom - do dobijanja dozvole;
- 6) naložiti da se, u određenom roku, otklone uzroci štetnih smetnji;

7) zabraniti izgradnju objekata unutar bezbednosne zone oko radio stanice.

Mere iz stava 2. ovog clana Upravni odbor izrice u pisanoj formi i zajedno sa zapisnikom o izvršenoj kontroli, odnosno izveštajem o izvršenoj kontroli radio-emisija dostavlja ih licu na koje se odnose.

Protiv odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Nepostupanje po nalogu iz stava 2. tacka 1) ovog clana osnov je za pokretanje postupka za oduzimanje dozvole.

Postupak za oduzimanje dozvole Upravni odbor može pokrenuti i ako ni posle izrecene zabrane iz stava 2. tac. 4) i 5) ovog clana javni telekomunikacioni operator, odnosno imalac dozvole za radio stanicu ne izvrši tehnicki pregled, odnosno ne pribavi odgovarajuću tehnicku dozvolu.

Ako telekomunikacioni operator ili drugo lice ne postupi u skladu sa izrecenom merom, Upravni odbor može, kao meru obezbedenja, naložiti kontroloru telekomunikacija da zapecati objekte u kojima su smeštena telekomunikaciona sredstva, uključujući i radio stanicu, sve dok je izrecena mera na snazi.

Ako oceni da je postupanjem, odnosno nepostupanjem lica nad kojim je vršena kontrola učinjeno krivicno delo, privredni prestup ili prekršaj, Upravni odbor je dužan da bez odlaganja nadležnom organu podnese krivicnu prijavu, prijavu za privredni prestup, odnosno zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Obaveštavanje o vršenju kontrole i pravo pristupa objektima

Clan 29.

Kontrolor telekomunikacija je dužan da o svom dolasku radi vršenja kontrole obavesti odgovorno lice u preduzeću ili drugom subjektu nad kojim će se vršiti kontrola.

Telekomunikacioni operatori, korisnici radio stanica i/ili vlasnici, odnosno korisnici objekata u kojima su smeštene telekomunikacione mreže, sistemi ili sredstva, ili u kojima se proizvode telekomunikaciona sredstva, po prijemu obaveštenja iz stava 1. ovog clana, dužni su da omoguće kontroloru telekomunikacija pristup tim objektima i da mu, bez odlaganja, pruže informacije i dokumentaciju koje ovaj zatraži, a koje se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme, objekte ili sredstva koji su predmet kontrole, kao i da mu omoguće da izvrši odgovarajuća ispitivanja i merenja, odnosno da ih na njegov zahtev sami izvrše.

Korisnici radio stanica dužni su da se odazovu pozivima kontrolora telekomunikacija i kontrolora radio-emisija radi vršenja posebnih

merenja u kontrolno-mernim centrima na radio stanicama, odnosno na radio-emisijama.

Pravila postupka

Clan 30.

U postupku kontrole iz clana 24. ovog zakona primenjuju se odredbe zakona kojim je ureden opšti upravni postupak.

Kontrolno-merni centri

Clan 31.

Radi vršenja pojedinih poslova kontrole, a posebno poslova kontrole radio-emisija, Agencija može osnivati kontrolno-merne centre, kao organizacione jedinice Agencije van sedišta (podrucne jedinice), u skladu sa statutom.

Pored poslova kontrole utvrdenih ovim zakonom, kontrolno-merni centri mogu, na zahtev telekomunikacionih operatora ili drugih lica da:

- 1) ispituju radio stanice radi provere da li ove ispunjavaju uslove i zahteve predvidene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) ispituju predajnike, prijemnike, antene i druge uredaje koji predstavljaju delove radio stanice, radi provere da li ovi uredaji imaju tehnicke karakteristike koje odgovaraju domaćim i međunarodnim standardima i normativima iz oblasti radiokomunikacija;
- 3) vrše i druga ispitivanja i merenja u oblasti radiokomunikacija za potrebe planiranja i projektovanja novih radio sistema i radio mreža i odabira pogodnih radio frekvencija za te sisteme i mreže.

Za ispitivanja i merenja iz stava 3. tac. 1) i 2) ovog clana placaju se troškovi utvrdeni u cenovniku koji donosi Agencija.

**III DOZVOLE ZA JAVNE TELEKOMUNIKACIONE
MREŽE I JAVNE TELEKOMUNIKACIONE USLUGE**

Principi izdavanja dozvola

Clan 32.

Svako fizicko ili pravno lice može da sagradi, poseduje ili eksplatiše javnu telekomunikacionu mrežu i/ili da pruža javnu telekomunikacionu uslugu, ukoliko mu je Agencija prethodno izdala dozvolu, osim ako drugacije nije predvideno ovim zakonom.

Pravo na dobijanje dozvole, pod jednakim uslovima, ima svako pravno ili fizicko lice koje ispuni uslove propisane ovim zakonom, propisima donetim na osnovu njega, ukljucujuci i opste akte Agencije, kao i tehnicke uslove, odnosno standarde na koje ovi propisi upucuju.

Postupak izdavanja dozvola je javan, a o svim izdatim dozvolama se vode odgovarajuci registri, u skladu sa ovim zakonom.

Vrste dozvola

Clan 33.

Agencija izdaje dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge, dozvole za radio stanicu i tehnicke dozvole.

Dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge su licenca (individualna licenca) i odobrenje (opšta licenca).

Dobijanjem dozvole iz stava 2. ovog clana, njen imalac stice pravo na obavljanje odredene telekomunikacione delatnosti.

Licenca (individualna licenca) je dozvola koju Agencija izdaje domacem ili stranom fizickom ili pravnom licu koje namerava da izgradi, posede ili eksploatiše javnu telekomunikacionu mrežu ili da pruža javne telekomunikacione usluge, u slucaju kada se eksploatacija te mreže, odnosno pružanje telekomunikacione usluge zasniva na korišcenju resursa koji su ograniceni (npr. ogranicenja u odnosu na radiofrekvencije ili numeraciju). Agencija utvrduje vrste javnih telekomunikacionih usluga za koje se može izdati licenca.

Licenca se izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja.

Odobrenje (opšta licenca) je dozvola koja se izdaje svakom domacem ili stranom fizickom ili pravnom licu koje namerava da eksploatiše telekomunikacionu mrežu ili pruža telekomunikacione usluge na osnovu standardnih uslova, a koje ispunjava, odnosno prihvati da ispunjava propisane standardne uslove.

Izuzetno, javna telekomunikaciona usluga za koju je Agencija svojim aktom odredila da se nalazi u slobodnom režimu može se pružati bez prethodnog pribavljanja dozvole iz stava 2. ovog clana.

Izgradnja, posedovanje ili eksploatacija privatne telekomunikacione mreže vrši se bez pribavljanja dozvole iz stava 2. ovog clana, osim ako:

- 1) takva mreža zahteva korišcenje radio frekvencija ili
- 2) je takva mreža povezana sa javnom telekomunikacionom mrežom preko više od jednog krajnjeg prikljucka.

Dozvole iz stava 2. ovog clana ne izdaju se ni za izgradnju i eksploraciju telekomunikacionih mreža za specijalne namene (vojska, policija i sl.).

Agencija, u skladu sa ovim zakonom, izdaje i:

1) dozvolu za radio stanicu, cijim dobijanjem njen imalač stice pravo na korišćenje radio stanice i na korišćenje odredene radio frekvencije, kao i

2) tehničke dozvole (sertifikate), kojima se potvrđuje tehnička usaglašenost odredene telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva sa propisanim standardima i normativima, cime se imaocu dozvole odobrava da tu telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo pribavi, postavi i/ili stavi u funkciju.

Imalač dozvole

Clan 34.

Jedno pravno ili fizicko lice može posedovati, odnosno steci samo jednu dozvolu za javnu telekomunikacionu mrežu jedne vrste, odnosno samo jednu dozvolu za pružanje jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga, za koje je potrebna dozvola u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 1. ovog clana koje je dobilo dozvolu za jednu javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno za pružanje jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga može, bez posebne dozvole, pružati sve javne telekomunikacione usluge koje se pružaju eksploracijom telekomunikacione mreže za koju je dobijena dozvola, odnosno koje su obuhvacene vrstom telekomunikacione usluge za koju je dobijena dozvola.

Ako se u okviru jedne javne telekomunikacione mreže ili jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga za ciju je eksploraciju, odnosno pružanje dobijeno odobrenje, može pružati i javna telekomunikaciona usluga za cije pružanje se, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega, zahteva pribavljanje licence, takva javna telekomunikaciona usluga se može pružati tek posle dobijanja licence za njen pružanje.

Ako lice iz stava 1. ovog clana poseduje ili namerava da poseduje više dozvola za razlike javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje razlicitih vrsta javnih telekomunikacionih usluga, dužno je da svaku od ovih delatnosti obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica.

Pravno ili fizicko lice koje obavlja delatnost u oblasti koja nije telekomunikaciona, a poseduje ili namerava da poseduje dozvolu za javnu telekomunikacionu mrežu i/ili za pružanje javne telekomunikacione usluge, dužno je da ovu delatnost koja spada u oblast telekomunikacija i za koju poseduje ili namerava da poseduje dozvolu, obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica.

Opšta pravila postupka za dobijanje dozvola za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Clan 35.

Pravno ili fizicko lice koje namerava da obavlja delatnost u oblasti telekomunikacija, podnosi Agenciji prijavu za dobijanje dozvole za javne telekomunikacione mreže i/ili javne telekomunikacione usluge, na nacin predviden ovim zakonom za odredenu vrstu dozvole, osim ako je ovim zakonom predvideno da se odredena telekomunikaciona delatnost može obavljati bez prethodno dobijene dozvole.

Lice iz stava 1. ovog clana dužno je da uz prijavu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za dobijanje dozvole i druge podatke propisane aktom Agencije.

Licenca (individualna licenca)

Clan 36.

Licencu izdaje Agencija.

Licenca se izdaje po okoncanju postupka javnog nadmetanja, posle donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Licenca se može izdati samo licu koje je ucestvovalo u postupku javnog nadmetanja, ako to lice ispunjava sve uslove predvidene ovim zakonom i aktima Agencije.

Agencija opštim aktom donetim na osnovu ovog zakona bliže ureduje postupak za izdavanje licence.

Za dobijenu licencu placaju se jednokratna naknada prilikom izdavanja licence i periodicna godišnja naknada, kao i troškovi izdavanja i/ili produžetka roka na koji je izdata licenca.

Najmanji (pocetni) iznos jednokratne naknade iz stava 5. ovog clana, koji utvrđuje Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom, objavljuje se u oglasu o javnom nadmetanju. Konacni iznos jednokratne naknade utvrđuje se u postupku javnog nadmetanja, a sredstva ostvarena od te naknade prihod su budžeta Republike.

Visina periodicne godišnje naknade iz stava 5. ovog clana utvrđuje se licencom, u iznosu koji obracunava Agencija.

Imalac licence se može obavezati i da obezbedi garanciju za placanje jednokratne naknade za dobijanje licence.

Licenca nije prenosiva bez prethodne saglasnosti Agencije, ali Agencija ne može odbiti davanje saglasnosti kada je imalac licence založio svoja prava iz licence banci ili drugoj finansijskoj instituciji u cilju

obezbedivanja sredstava za finansiranje aktivnosti koja je predmet izdate licence, a do prenosa treba da dode u postupku namirenja banke ili druge finansijske organizacije iz založenog prava.

Period na koji se izdaje licenca, medusobna prava, obaveze i uslovi pod kojima se izdaje licenca za javnu telekomunikacionu mrežu ili usluge, kao i visina, rokovi i nacin placanja naknade, utvrduju se u licenci.

Period na koji se izdaje licenca ne može biti duži od 20 godina.

Rok iz stava 11. ovog clana može se produžiti na zahtev imaoца licence, koji je dužan da zahtev podnese Agenciji najkasnije šest meseci pre isteka važeće licence.

Posebna pravila za izdavanje licence

Clan 37.

Pri sprovodenju postupka javnog nadmetanja, Agencija je dužna da:

- 1) omoguci da javno nadmetanje bude dostupno svim zainteresovanim licima pod ravnopravnim uslovima, objavljinjem javnog oglasa;
- 2) utvrdi i objavi nediskriminatorske, objektivne i merljive kriterijume odlucivanja, koji odgovaraju aktivnostima ili uslugama za koje se dodeljuje licenca;
- 3) utvrdi ko od podnositaca prijave ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom i aktima Agencije;
- 4) odluku o izboru najpovoljnije ponude doneše na osnovu ekonomskih, tehnickih, iskustvenih i drugih kriterijuma od znacaja za razvoj telekomunikacija u Republici Srbiji, objavljenih u oglasu za javno nadmetanje;
- 5) odluku o izboru najpovoljnije ponude doneše najkasnije u roku od cetiri meseca od dana isteka roka za podnošenje prijava.

Oglas iz stava 1. tacka 1) ovog clana obavezno sadrži:

- 1) predmet licence;
- 2) rok za učešće na javnom nadmetanju, s tim što taj rok ne može biti kraci od 45 dana od dana objavljinjanja oglasa;
- 3) kriterijume za učešće na javnom nadmetanju;
- 4) nacin dostavljanja ponude (pod šifrom ili punim nazivom ponudaca);
- 5) obaveštenje o datumu, vremenu i mestu otvaranja prispelih ponuda;

6) ime lica zaduženog za davanje svih informacija relevantnih za postupak javnog nadmetanja.

Oglas iz stava 1. tacka 1) ovog clana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i u najmanje jednoj široko dostupnoj medunarodnoj publikaciji i u najmanje jednom široko dostupnom domaćem sredstvu javnog informisanja.

Odobrenje (opšta licenca)

Clan 38.

Agencija izdaje odobrenje svakom licu koje namerava da eksplatiše telekomunikacionu mrežu ili da pruža javnu telekomunikacionu uslugu na koju se primenjuje ovaj režim, ako to lice ispunjava, odnosno ako prihvati da ispunjava uslove propisane za tu mrežu, odnosno uslugu.

Pravo na eksplataciju telekomunikacione mreže, odnosno na pružanje telekomunikacione usluge iz stava 1. ovog clana, stice se upisom u registar koji vodi Agencija. Lice iz stava 1. ovog clana, dužno je da Agenciji podnese prijavu za registraciju, cime se obavezuje da će ispunjavati sve zahteve u odnosu na odgovarajucu vrstu mreže, odnosno usluga, uključujući i uslove utvrđene u samom odobrenju. Danom upisa u registar smatraće se da je izdato odobrenje. Agencija je dužna da upis u registar izvrši u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za registraciju.

Agencija ne može odbiti da izda odobrenje, odnosno da izvrši upis u registar, ako lice koje je podnelo prijavu za registraciju ispunjava, odnosno prihvati da ispunjava sve zahtevane uslove koji su propisani za odgovarajucu javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno javnu telekomunikacionu uslugu koju to lice namerava da eksplatiše, odnosno pruža.

Pod zahtevanim uslovima iz stava 3. ovog clana podrazumevaju se osnovni tehnicki uslovi koji su neophodni za eksplataciju odredene vrste javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje odredene vrste javne telekomunikacione usluge na nacin kojim se obezbeduje zadovoljavanje potreba i zaštita interesa korisnika. Izuzetno, Agencija može prilikom propisivanja uslova odrediti da se odobrenje za eksplataciju odredene vrste javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje odredene vrste javne telekomunikacione usluge daje sa ogranicenim rokom važenja, utvrđujuci istovremeno taj rok.

Uslovi koje Agencija propiše za odgovarajucu vrstu javne telekomunikacione mreže, odnosno javne telekomunikacione usluge moraju biti unapred poznati i javno objavljeni.

Agencija propisuje i objavljuje obrasce za odobrenja za pojedine vrste javnih telekomunikacionih usluga, koji sadrže i uslove koje operator mora ispunjavati.

Odobrenje se ne može po bilo kom osnovu, ni trajno ni privremeno, preneti trećem licu bez prethodne saglasnosti Agencije.

Pri upisu u registar placa se naknada odredena u uslovima, ako za pojedinu vrstu usluga nije određeno da se odobrenje stice bez naknade.

Agencija opštim aktom određuje javne telekomunikacione mreže, odnosno javne telekomunikacione usluge cija se eksploatacija, odnosno pružanje vrši na osnovu izdatog odobrenja, pri čemu se odobrenje obavezno izdaje za:

- 1) usluge sa dodatnom vrednošću;
- 2) usluge u okviru zatvorene grupe korisnika;
- 3) usluge prenosa podataka;
- 4) usluge Interneta;
- 5) usluge kablovske distributivne mreže koje se odnose na distribuciju radio i televizijskih programa.

Sadržaj licence i odobrenja

Član 39.

Licenca sadrži najmanje sledeće podatke i uslove:

- 1) vrstu usluge, oblast pokrivanja, dodeljene radio frekvencije, ako usluga podrazumeva korišćenje frekvencija;
- 2) specifikaciju tehnickih uslova za telekomunikacionu mrežu i sredstva;
- 3) standarde kojima se definiše zahtevani kvalitet i nivo usluge;
- 4) podatke o imaoču licence i eventualnoj promeni imaoča;
- 5) trajanje licence;
- 6) iznos i uslove placanja naknada za licencu;
- 7) obavezu imaoča licence da objavljuje tarife i druge uslove koji se primenjuju na korisnike usluge;
- 8) uslove za interkonekciju i posebne uslove za pristup mreži, koje imalac licence mora da zadovolji da bi se ostvario otvoren priступ mreži i usluzi, kao i interkonekcija sa drugim mrežama;
- 9) obaveze za razvoj i dogradivanje mreže ili ponudenih usluga, kao i vremenski raspored, odnosno plan razvoja mreže i uvodenja novih usluga;
- 10) uslove odnosno razloge za oduzimanje licence;
- 11) ogranicenja prenosa licence;

- 12) novcane obaveze, ako ih ima, za finansiranje univerzalnog servisa;
- 13) zahteve za evidentiranje, registrovanje i objavljivanje informacija;
- 14) dostupnost brojeva iz plana numeracije;
- 15) pravila o zaštiti licnih podataka i privatnosti, koja su specificna za odredenu oblast telekomunikacija;
- 16) za javne telekomunikacione operatore sa znacajnim tržišnim udelom, uslove koji zabranjuju antikonkurenntske aktivnosti i ponašanje;
- 17) pravila za zaštitu korisnika, koja su specificna za odredenu oblast telekomunikacija;
- 18) uslove vezane za planiranje korišcenja zemljišta i zaštitu životne sredine, uključujući uslove za sticanje prava pristupa javnom ili privatnom zemljištu i uslove za sukorisćenje lokacija i objekata.

Odobrenje obvezno sadrži podatke i uslove iz stava 1. tac. 1), 2), 5), 7), 9), 12) i 15) ovog clana.

Izmena dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Clan 40.

Uslovi iz licence mogu da se izmene samo sporazumom imaoca licence i Agencije, a protivno volji imaoca licence, odlukom Agencije, samo u sledecim slucajevima:

- 1) ako to zahteva javni interes, kao što su potrebe odbrane zemlje, potrebe državne i javne bezbednosti i sl.;
- 2) radi usaglašavanja sa propisima, smernicama, direktivama ili odlukama medunarodnih organizacija ciji je clan državna zajednica Srbija i Crna Gora, odnosno koje se na osnovu odluke nadležnog organa primenjuju na teritoriji državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Odobrenje se može izmeniti odlukom Agencije, na osnovu razloga navedenih u stavu 1. ovog clana, s tim što je za izmenu odobrenja iz razloga navedenih u stavu 1. tacka 2) ovog clana Agencija dužna da prethodno zatraži mišljenje svih relevantnih imalaca odobrenja o predloženim izmenama.

Odluke Agencije koje se odnose na izmenu dozvola donose se javno, uz pružanje mogucnosti imaocu dozvole da se izjasni o razlogu i obimu, odnosno sadrzini izmena.

Pri donošenju odluke Agencija je dužna da prava imaoča dozvole ograniciti u najmanjoj potreboj meri za postizanje cilja, odnosno ostvarenje razloga ogranicenja tj. izmene.

Izmene se moraju podjednako odnositi na sve dozvole, odnosno sve imaoče dozvola na koje se odnosi isti razlog, osim ako za razlicito postupanje postoje posebni razlozi (npr. za javne telekomunikacione operatore koji imaju isključiva prava ili znacajan tržišni udio).

Oduzimanje dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Član 41.

Dozvola se može oduzeti iz sledećih razloga:

- 1) zbog ponovljene ili teže povrede uslova iz dozvole ili uslova i obaveza iz ovog zakona;
- 2) zbog neplaćanja naknade za dozvolu u roku od 30 dana od dana izdavanja dozvole, odnosno u roku od 30 dana od dana dospelosti obaveze za placanje;
- 3) u slučaju stecaja, prinudne likvidacije ili duže nesolventnosti imaoča dozvole.

Pre donošenja odluke o oduzimanju dozvole, Agencija je dužna da imaoča pismeno upozori na učinjene povrede obaveza iz dozvole ili zakona, odnosno na druge učinjene propuste i da mu, ako je to s obzirom na karakter propusta moguce i opravdano, odredi rok u kome je dužan da otkloni posledice učinjene povrede ili propusta. Ako imalac dozvole ne postupi u potpunosti po nalogu Agencije, dozvola se oduzima pismenom odlukom koja se dostavlja imaoču.

Aktom Agencije bliže se uređuju uslovi i postupak oduzimanja dozvole.

Mirovanje prava i obaveza iz dozvole

Član 42.

Na osnovu odluke Agencije, prava i obaveze utvrđene u izdatoj dozvoli mogu mirovati i to u sledećim slučajevima:

- 1) rata ili vanrednog stanja;
- 2) više sile koja ozbiljno utice na sposobnost imaoča dozvole da ispunji svoje obaveze iz dozvole i ovog zakona.

Mirovanje prava i obaveza utvrđenih u izdatoj dozvoli može trajati najduže do prestanka okolnosti zbog kojih je odluka o mirovanju doneta.

Za vreme mirovanja imalac dozvole ne ostvaruje prava utvrdena u dozvoli, niti ima novcane obaveze utvrdenе u dozvoli, a vreme na koje je dozvola izdata produžava se za vreme za koje traje mirovanje prava i obaveza.

Agencija može doneti odluku o mirovanju prava utvrdenih u izdatoj dozvoli i u slučajevima predvidenim za oduzimanje dozvole, ako imalac dozvole pruži uverljive dokaze da će u roku za koji je određeno mirovanje prava i obaveza iz dozvole otkloniti propuste koji su razlog za oduzimanje.

Mirovanje prava u slučaju iz stava 4. ovog clana prestaje kada Agencija utvrdi da je imalac dozvole otklonio propuste koji su bili razlog za donošenje odluke o mirovanju.

Ako imalac dozvole ne otkloni propuste u roku za koji je određeno mirovanje, Agencija pokreće postupak za oduzimanje dozvole.

Za vreme mirovanja određenog u slučaju iz stava 4. ovog clana, imaoču dozvole miruju samo prava utvrdena u izdatoj dozvoli.

IV TARIFE, INTERKONEKCIJA, UNIVERZALNI SERVIS I ZAKUP LINIJA

1. Tarife

Uslovi za uvodenje specijalnog tarifnog režima

Clan 43.

Agencija može da utvrdi specijalni režim regulisanja tarifa koji važi za javne telekomunikacione operatore u sledećim slučajevima:

- 1) kada na tržištu postoji samo jedan javni telekomunikacioni operator za odredene telekomunikacione usluge, ili kada javni telekomunikacioni operator ima znacajan udio na tržištu telekomunikacionih usluga ili
- 2) kada javni telekomunikacioni operator, prihvadajući od telekomunikacione mreže ili usluge u kojoj je jedini operator ili u cijoj eksploataciji, odnosno pružanju, ima znacajan udio na tržištu, dotira ili sufinansira drugu sopstvenu telekomunikacionu mrežu ili uslugu.

Agencija će opštim aktom utvrditi kada se za pojedine vrste javnih telekomunikacionih usluga smatra da javni telekomunikacioni operator koji ih pruža ima znacajan tržišni udio, pri čemu Agencija polazi od propisanog procenta i može ga uvećati ili umanjiti za najviše 25%.

Kriterijumi za utvrđivanje tarifa

Clan 44.

Agencija utvrđuje tarife iz clana 43. ovog zakona, tako da:

- 1) omoguce imaočima dozvola da povrate svoje opravdane troškove za efikasno pružanje usluga, uključujući i mogućnost da od uloženog kapitala ostvare prihod koji je dovoljan za ulaganja u znacajna poboljšanja usluge i nove investicije;
- 2) podsticu efikasnost funkcionisanja i povecanje prihoda, kao rezultat poboljšanja organizacije i drugih elemenata poslovanja i/ili smanjenja troškova pružanja usluga, pod uslovom da je imalač dozvole ispunio sve zahteve iz dozvole ili odgovarajućeg ugovora u pogledu obezbeđivanja i kvaliteta usluge;
- 3) ne budu diskriminatorske ili neopravdano povoljnije za bilo koju vrstu postojećeg ili potencijalnog korisnika, nezavisno od troškova obezbeđivanja usluga toj vrsti korisnika;
- 4) tarife za usluge koje spadaju u univerzalni servis budu raščlanjene na nacin da se korisniku ne nametne obaveza placanja dodatnih usluga ili posebnih pogodnosti, koje ne spadaju u povezivanje sa javnom fiksnom telekomunikacionom mrežom i javnom govornom uslugom, ako se korisnik sam ne opredeli za njihovo korišćenje.

Pri određivanju specijalnog tarifnog režima, Agencija je dužna da uzme u obzir preporuke i direktive medunarodnih organizacija ciji je član Savezna Republika Jugoslavija, odnosno onih za koje je zvanicno iskazana namera za sticanje statusa clana.

Pri određivanju specijalnog tarifnog režima, Agencija je dužna da pribavi mišljenje javnog telekomunikacionog operatora na koga se odnosi regulisanje tarifa.

Slobodan tarifni režim

Clan 45.

Ako opštim aktom Agencije nije utvrđeno da postoje uslovi za uvodenje specijalnog tarifnog režima, odnosno u uslovima nenarušene slobodne konkurenциje između javnih telekomunikacionih operatora na tržištu javnih telekomunikacionih usluga, tarife za takve usluge slobodno određuju operatori.

2. Interkonekcija

Obaveza omogucavanja interkonekcije

Clan 46.

Svi javni telekomunikacioni operatori imaju pravo da se povežu sa drugim javnim telekomunikacionim mrežama.

Na zahtev zainteresovanog javnog telekomunikacionog operatora, drugi operator je dužan da mu, u skladu sa ovim zakonom, omoguci interkonekciju, u cilju pružanja javnih telekomunikacionih usluga preko obeju mreža.

Uslovi interkonekcije

Clan 47.

Javni telekomunikacioni operatori uslove medusobnog povezivanja svojih telekomunikacionih mreža ureduju ugovorom o interkonekciji, kojim se narocito ureduju finansijski i tehnicki uslovi interkonekcije, a na osnovu opštih uslova koje utvrđuje Agencija.

Ako javni telekomunikacioni operator odbije zahtev drugog operatora za interkonekciju ili ako dva javna telekomunikaciona operatora ne mogu da postignu dogovor o interkonekciji u roku od tri meseca od upucenog zahteva za zaključenje ugovora, svaki od njih može da zatraži od Agencije da donose odluku koja će zameniti ugovor.

Agencija je dužna da odluku iz stava 2. ovog clana doneše u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva. Odluka je konacna i obavezujuća za obe strane.

Ako zaključeni ugovor o interkonekciji nije u skladu sa ovim zakonom, ili sa propisima donetim na osnovu ovog zakona, ili sa opštim uslovima za interkonekciju koje je utvrdila Agencija, Agencija može zahtevati da se ugovor uskladi sa zakonom, propisima i opštim uslovima, odnosno može doneti odluku o uskladivanju, ako stranke to ne ucine u roku koji im je odredila Agencija.

Zaključeni ugovori o interkonekciji obavezno se podnose na registraciju Agenciji i podaci sadržani u tim ugovorima su dostupni javnosti, osim podataka koji se smatraju poslovnom tajnom.

Posebni uslovi interkonekcije

Clan 48.

Ako je zahtev za interkonekciju upucen javnom telekomunikacionom operatoru koji ima znacajan tržišni ideo, naknada i druga placanja tom operatoru za interkonekciju moraju da se zasnivaju na

troškovnom principu, tj. moraju da odražavaju troškove koje on ima u vezi interkonekcije i razuman prihod koji po tom osnovu ostvaruje.

Agencija može da ograniči visinu naknade i drugih placanja iz stava 1. ovog clana.

Javni telekomunikacioni operator koji ima znacajan tržišni udeo dužan je da ucini javno dostupnim informacije o okolnostima od kojih zavise mogucnost i uslovi interkonekcije, uključujući tehnicke specifikacije, karakteristike mreže i troškove.

Javni telekomunikacioni operator koji ima znacajan tržišni udeo dužan je da ugovore o interkonekciji sa svim drugim operatorima zaključuje pod jednakim uslovima, bez diskriminacije, kao i da posebno obracunava prihode od aktivnosti svakog od tih operatora, da bi se spremilo privilegovano placanje pojedinih operatora za interkonekciju.

3. Univerzalni servis

Obim i sadržina univerzalnog servisa

Clan 49.

Ministarstvo, na predlog Agencije, polazeci od postojeceg stepena razvijenosti telekomunikacija u Republici, odreduje pocetnu grupu usluga koje predstavljaju osnovne usluge i koje su, u smislu ovog zakona, definisane kao univerzalni servis. Pocetni obim univerzalnog servisa obavezno se odnosi na:

- 1) pristup uslugama javne fiksne telefonske mreže, uključujući uslugu prenosa podataka u govornom opsegu koja obezbeđuje kvalitetan pristup Internetu;
- 2) posebne mere koje invalidima i socijalno ugroženim korisnicima osiguravaju jednake mogućnosti pristupa javnoj govornoj usluzi;
- 3) besplatan pristup službama za hitne intervencije;
- 4) uslugu javnih telefonskih govornica i
- 5) pristup uslugama operatera na telefonskoj centrali i službama obaveštavanja.

Prava i obaveze operatora javne telekomunikacione mreže u oblasti univerzalnog servisa

Clan 50.

Agencija odreduje operatora javne telekomunikacione mreže koji ima obavezu da obezbeđuje univerzalni servis.

Operator javne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog clana stice pravo na nadoknadu troškova univerzalnog servisa ispunjenjem obaveza predvidenih clanom 49. ovog zakona, s tim što ispunjenost tih obaveza, na zahtev operatora, utvrđuje Agencija.

Sredstva za nadoknadu troškova iz stava 2. ovog clana obezbeduju se u fondu za nadoknadu troškova univerzalnog servisa, koji predstavlja poseban racun Agencije na koji se uplacuju sredstva namenjena nadoknadi troškova univerzalnog servisa.

Sredstva za namene iz stava 3. ovog clana, obezbeduju se periodičnim uplatama drugih javnih telekomunikacionih operatora. Visinu i vreme uplata utvrđuje Agencija, srazmerno udelu svakog operatora na telekomunikacionom tržištu.

Uslove i nacin ostvarivanja prava iz stava 2. ovog clana utvrđuje Agencija.

Operator javne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog clana ima obavezu da Agenciji svakih šest meseci podnosi izveštaj o troškovima pružanja univerzalnog servisa, kao i da, najmanje jednom godišnje, podnosi izveštaj koji se odnosi na nove veze u javnoj telekomunikacionoj mreži.

Unapredjenje univerzalnog servisa

Clan 51.

Agencija prati dostignuti nivo realizacije univerzalnog servisa i kada oceni da su se stekli uslovi, predlaže Ministarstvu da donose odluku o unapredivanju univerzalnog servisa.

Odluka o unapredivanju univerzalnog servisa sadrži:

- 1) identifikaciju i opis usluge koja ce se ubuduce pružati kao univerzalni servis, pod uslovom da su ispunjeni svi osnovani zahtevi za povezivanje na javnu telekomunikacionu mrežu na određenoj lokaciji;
- 2) nacin izbora javnog telekomunikacionog operatora koji ce pružati takvu uslugu, uz obavezu Agencije da odluku o izboru javno objavi;
- 3) nacin određivanja najviših cena usluga koje su obuhvacene univerzalnim servisom, koje se obrazuju na troškovnom principu i uz obavezu javnog telekomunikacionog operatora da usluge budu pristupacne, a cene uprosecene po regionima;
- 4) mehanizam nadoknade troškova javnim telekomunikacionim operatorima koji pružaju univerzalni servis;
- 5) opis podataka koje javni telekomunikacioni operatori moraju da dostave Agenciji radi obracunavanja troškova pružanja

usluga koje su obuhvacene univerzalnim servisom, primenom sistema obracuna troškova u skladu sa medunarodnim standardima;

- 6) zahtev da javni telekomunikacioni operatori koji pružaju univerzalni servis obezbede reviziju svojih godišnjih obracuna, u skladu sa prihvacenim medunarodnim standardima za obracunavanje, odnosno reviziju;
- 7) obavezu javnog telekomunikacionog operatora da najmanje jednom godišnje, a po potrebi i cešće, objavljaju izveštaje o uspostavljanju novih veza preko kojih se usluge koje su obuhvacene univerzalnim servisom pružaju i
- 8) druge uslove koji se odnose na obezbeđivanje univerzalnog servisa.

Obaveze javnih telekomunikacionih operatora koje se odnose na univerzalni servis mogu biti propisane i u njihovim dozvolama.

4. Zakup linija

Prava i obaveze operatora javne fiksne telekomunikacione mreže koji ima znacajni tržišni deo u oblasti zakupa linija

Clan 52.

Operator javne fiksne telekomunikacione mreže koji ima znacajan tržišni deo ima obavezu da drugim javnim telekomunikacionim operatorima, na njihov zahtev, obezbeduje zakup linija.

Operator javne fiksne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog clana dužan je da na zahtev drugog javnog telekomunikacionog operatora zaključi ugovor o zakupu linija, ako postoje slobodni kapaciteti, pod uslovima koji se zasnivaju na troškovnom principu i koji su jednaki za sve zakupce koji zakupljaju iste vrste linija.

U slučaju da i pored slobodnih kapaciteta, operator javne fiksne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog clana odbije da zaključi ugovor ili u slučaju da za zaključenje ugovora odredi diskriminatorske uslove, javni telekomunikacioni operator koji je podneo zahtev za zaključenje ugovora ima pravo da se obrati Agenciji, koja će doneti odluku koja zamenjuje ugovor o zakupu.

Drugi javni telekomunikacioni operatori

Clan 53.

Javni telekomunikacioni operatori koji nisu obuhvaceni clanom 52. ovog zakona, dužni su da dozvole pristup mrežama i uslugama putem zakupa linija pod unapred javno poznatim uslovima i bez diskriminacije u odnosu na pojedine telekomunikacione operatore.

Uslovi pružanja i korišćenja zakupa linija, kao i njegove tehnische karakteristike i tarife, moraju biti javno dostupni svim potencijalnim zakupcima.

5. Ostale obaveze javnih telekomunikacionih operatora

Privatnost i bezbednost informacija

Clan 54.

Javni telekomunikacioni operator dužan je da preduzme odgovarajuće tehnische i organizacione mere kako bi obezbedio poverljivost i bezbednost svojih usluga i zabranjeno mu je da daje informacije o sadržaju, cinjenicama i uslovima prenosa poruka, osim minimuma koji je neophodan za nudjenje usluga na tržištu ili u slučajevima predvidenim zakonom.

Podatke o saobracaju koji se odnose na pojedinacne korisnike i koji se obraduju radi uspostavljanja veza, javni telekomunikacioni operator može cuvati i obradivati samo u obimu koji je neophodan za ispostavljanje racuna korisniku.

Javni telekomunikacioni operator može podatke iz stava 2. ovog clana dostaviti samo pošiljaocu i primaocu poruka.

Javni telekomunikacioni operator može cuvati podatke iz stava 2. ovog clana do isteka roka u kome se potraživanje može zakonski osporiti ili naplatiti od korisnika.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da nadležnim državnim organima omoguci pristup i analizu podataka iz stava 2. ovog clana, u skladu sa zakonom.

Clan 55.

Zabranjene su sve aktivnosti ili korišćenje uređaja kojima se ugrožava ili narušava privatnost i poverljivost poruka koje se prenose telekomunikacionim mrežama, osim kada postoji saglasnost korisnika ili ako se ove aktivnosti vrše u skladu sa zakonom ili sudskim nalogom izdatim u skladu sa zakonom.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da kao deo sistema, o sopstvenom trošku, oformi podsisteme, uređaje, opremu i instalacije za zakonom ovlašćeni elektronski nadzor određenih telekomunikacija.

Tehnicke uslove za podsisteme, uređaje, opremu i instalacije iz stava 2. ovog clana definiše Agencija, u saradnji sa telekomunikacionim operatorima i državnim organima nadležnim za neposredno sprovodenje elektronskog nadzora.

Telekomunikaciona mreža, sistem, odnosno sredstvo može biti pušteno u rad tek kada telekomunikacioni operator ispuni ili se obaveže da će

u odredenom roku ispuniti postavljeni zahtev, u skladu sa tehnickim uslovima iz stava 3. ovog clana.

U slucaju da je telekomunikaciona mreža, sistem, odnosno sredstvo vec u radu, telekomunikacioni operator je dužan da oformi podsisteme, uredaje, opremu i instalacije iz stava 2. ovog clana u roku od šest meseci od dana postavljanja zahteva nadležnog državnog organa.

Troškove telekomunikacionog saobracaja nastale radom uredaja iz stava 2. ovog clana snosi telekomunikacioni operator.

Obaveza vodenja evidencije

Clan 56.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, u elektronskom obliku i knjigama, vodi evidenciju podataka koji se odnose na nivo kvaliteta usluge, korisnike, tarife, prihode i rashode, interkonekciju i druge specificne podatke, u obliku i na nacin koji je kompatibilan sa programima - softverom i sistemima koje koristi Agencija.

Agencija može opštim aktom propisati oblik i nacin vodenja evidencija iz stava 1. ovog clana.

Javni telekomunikacioni operator koji delatnost obavlja preko delova jedinstvenog preduzeca (preko unutrašnjih organizacionih jedinica), a ne preko zasebnih povezanih pravnih lica, dužan je da primeni obracun troškova i druge oblike evidencije podataka, za svaku od unutrašnjih organizacionih jedinica, na nacin koji propiše Agencija, u skladu sa potrebama vezanim za obavljanje njenih nadležnosti utvrdenih ovim zakonom.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, u slucajevima predvidenim ovim zakonom ili na zahtev Agencije, dostavi Agenciji podatke iz evidencija predvidenih u st. 1. i 3. ovog clana.

Obaveza podnošenja i objavljivanja godišnjih finansijskih izveštaja i obracuna

Clan 57.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da podnese Agenciji godišnji finansijski izveštaj i obracune, u roku od tri meseca od završetka poslovne godine. Godišnji finansijski izveštaj i obracuni podležu nezavisnoj spoljnoj reviziji, u skladu sa važećim propisima i standardima, kao i u skladu sa međunarodnim standardima za obracun.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da godišnji finansijski izveštaj i obracune iz stava 1. ovog clana javno objavi na nacin predviđen svojim opštim aktima.

V RADIOKOMUNIKACIJE

Posebne nadležnosti Agencije u oblasti radiokomunikacija

Clan 58.

Pored nadležnosti iz clana 9. ovog zakona, Agencija u oblasti radiokomunikacija ima i sledeće nadležnosti:

- 1) upravlja radio frekvencijskim spektrom u Republici;
- 2) izdaje dozvolu za radio stanicu;
- 3) vrši tehnicki pregled radio stanice;
- 4) vodi evidenciju podataka u oblasti radiokomunikacija;
- 5) ostvaruje saradnju sa medunarodnim organizacijama i administracijama drugih zemalja koje vrše poslove upravljanja radio frekvencijskim spektrom, samostalno ili preko nadležnih organa.

Nacela upravljanja radio frekvencijskim spektrom

Clan 59.

Upravljanje radio frekvencijskim spektrom podrazumeva naročito:

- 1) racionalno i ekonomicno korišćenje radio frekvencijskog spektra koje se obezbeđuje Planom namene radio frekvencijskih opsega i planovima raspodele radio frekvencija;
- 2) usaglašavanje korišćenja radio frekvencijskog spektra sa medunarodnim sporazumima koji obavezuju Republiku Srbiju, kao i sa medunarodnim preporukama;
- 3) koordinaciju korišćenja radio frekvencija;
- 4) notifikaciju radio frekvencija;
- 5) kontrolu radio frekvencijskog spektra;
- 6) istraživanje štetnih smetnji i preuzimanje mera za njihovo otklanjanje;
- 7) zaštitu interesa bezbednosti i odbrane države.

Koordinacija korišćenja radio frekvencija

Clan 60.

Radio frekvencije utvrđene za korišćenje u određenim pogranicnim zonama pre dodelje se koordiniraju sa susednim zemljama sa kojima su zaključeni posebni sporazumi o koordinaciji korišćenja radio

frekvencija, radi neometanog korišcenja radio frekvencija u pogranicnom području.

Radio frekvencije iz određenih radio frekvencijskih opsega, po potrebi se, pre dodelje, koordiniraju sa susednim i drugim zainteresovanim zemljama.

Agencija će koordinaciju korišcenja radio frekvencija iz st. 1. i 2. ovog clana vršiti samostalno, odnosno preko nadležnog organa državne zajednice Srbija i Crna Gora ili uz njegovu saglasnost ako je to uslov da izvršena koordinacija bude priznata od strane nadležnih administracija drugih zemalja.

Notifikacija radio frekvencija

Clan 61.

Svaka dodata radio frekvencije za određenu vrstu radio stanice prijavljuje se Medunarodnom savezu za telekomunikacije ako:

- 1) korišcenje radio frekvencije može da prouzrokuje štetnu smetnju radio službi druge zemlje;
- 2) radio frekvencija treba da se koristi za medunarodnu radiokomunikaciju;
- 3) se želi postići medunarodno priznanje, odnosno zaštita radio frekvencije na medunarodnom nivou.

Agencija će prijavljivanje dodelje radio frekvencije izvršiti samostalno, odnosno preko nadležnog organa državne zajednice Srbija i Crna Gora ili uz njegovu saglasnost ako je to uslov da prijavljivanje bude medunarodno priznato.

Plan namene radio frekvencijskih opsega

Clan 62.

Radio frekvencijski spektar je ograniceni prirodni resurs.

Efikasno i ekonomicno korišcenje radio frekvencijskog spektra obezbeđuje se Planom namene radio frekvencijskih opsega (u daljem tekstu: Plan namene).

Planom namene utvrđuju se narocito:

- 1) granice radio frekvencijskih opsega koji su namenjeni pojedinim radio službama i delatnostima i
- 2) osnovni uslovi za korišcenje radio frekvencijskih opsega.

Planom namene mora se obezbediti nesmetan rad radio službi i delatnosti koje su od zajednickog interesa za Republiku Srbiju i Republiku Crnu Goru.

Plan namene donosi Vlada, na predlog koji utvrđuje Ministarstvo, a koji priprema Agencija.

Plan raspodele radio frekvencija

Clan 63.

Planom raspodele radio frekvencija (u daljem tekstu: plan raspodele) utvrđuju se naročito:

- 1) uslovi za raspodelu radio frekvencija iz namenjenog radio frekvencijskog opsega;
- 2) raspodela radio frekvencija po lokacijama za jednu ili više radio službi i delatnosti.

Planovi raspodele utvrđuju se na osnovu Plana namene i plana razvoja radiokomunikacija na nivou delatnosti, koji je sastavni deo Strategije razvoja telekomunikacija u Republici, a uzimajući u obzir zahteve korisnika.

Planove raspodele donosi Ministarstvo, na predlog Agencije, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima koji obavezuju Republiku Srbiju.

Dodela i korišćenje radio frekvencija

Clan 64.

Korisnicima radio frekvencija mogu se dodeliti radio frekvencije, prvenstveno iz radio frekvencijskih opsega koji su namenjeni pojedinim službama i delatnostima na osnovu Plana namene.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog clana, korisnicima radio frekvencija mogu se dodeliti i druge radio frekvencije, pod uslovom da korišćenje tih radio frekvencija ne prouzrokuje štetne smetnje službama zemalja kojima su te radio frekvencije raspodeljene međunarodnim ugovorima.

Korisnicima radio frekvencija može se dodeliti jedna ili više isključivih, zajednickih ili opštih radio frekvencija, zavisno od plana raspodele radio frekvencija.

Radi racionalnog korišćenja radio frekvencija, korišćenje dodeljene radio frekvencije može se vremenski ograniciti, a ako je potrebno i izmeniti ili uskratiti pravo korišćenja.

Nacin i uslove pod kojima se može ograniciti, izmeniti ili uskratiti pravo korišćenja dodeljene radio frekvencije utvrđuje Agencija.

Dodela radio frekvencija na korišcenje vrši se izdavanjem dozvole za radio stanicu.

Dozvola za radio stanicu

Clan 65.

Radio stanica se može koristiti samo na osnovu prethodno pribavljenе dozvole, osim za one vrste radio stanica za koje se dozvola ne izdaje.

Agencija odreduje vrste radio stanica za koje se ne izdaje dozvola.

Pravno lice koje se bavi uvozom radio stanica radi njihove dalje prodaje, a registrovano je za obavljanje ove delatnosti, dužno je da za uvoz radio stanice prethodno pribavi i saglasnost Agencije.

Dozvolu za radio stanicu izdaje Agencija.

Dobijanjem dozvole za radio stanicu njen imalač stice pravo na korišcenje radio stanice i na korišcenje radio frekvencije navedene u dozvoli.

Dozvola za radio stanicu ne može se po bilo kom osnovu preneti, niti ustupiti trećem licu, ni privremeno, ni trajno.

Dozvola za radio stanicu se izdaje na obrascu ciji izgled i sadržaj propisuje Agencija, i to posebno za svaku radio stanicu.

Izuzetno od odredbe stava 7. ovoga clana, jedna dozvola se izdaje za:

- 1) radio stanicu na vazduhoplovu;
- 2) radio stanicu na brodu i drugim plovilima;
- 3) radio stanicu na lokomotivi.

Dozvola za baznu radio stanicu u javnoj mobilnoj telekomunikacionoj mreži, za koju je izdata licenca, može se izdati i za veci broj radio frekvencija, odnosno za radio frekvenčijski opseg koji je dodeljen licencom. Dozvola za radio stanicu sa upisanim frekvenčijskim opsegom može se izdati za radio sisteme cija tehnologija rada zahteva upis frekvenčijskog opsega umesto pojedinacne frekvencije.

Agencija bliže uređuje uslove i propisuje obrazac za izdavanje dozvole za amaterske radio stanice.

Odbijanje zahteva za izdavanje dozvole za radio stanicu

Clan 66.

Agencija ce odbiti zahtev za izdavanje dozvole za radio stanicu ako:

- 1) podnositac zahteva ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;
- 2) zahtev nije moguce prihvatiiti iz tehnickih razloga;
- 3) regulatorno telo nadležno za radiodifuziju nije dostavilo odgovarajuci predlog;
- 4) bi izdavanje dozvole onemogucavalo efikasno korišcenje radio frekvencijskog spektra ili rad drugih telekomunikacionih uredaja.

Privremena dozvola za radio stanicu

Clan 67.

Za radio stanicu ciji se kvalitet ispituje, istražuje ili prikazuje izdaje se privremena dozvola.

Važenje privremene dozvole za radio stanicu ne može biti duže od 60 dana.

Dozvola za radio stanicu diplomatsko-konzularnom predstavništvu

Clan 68.

Diplomatsko-konzularno predstavništvo može koristiti odredene vrste radio stanica i radio frekvencije, pod uslovima uzajamnosti.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog clana izdaje Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za inostrane poslove.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog clana diplomatsko-konzularno predstavništvo je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pogranicnom organu uprave prilikom prelaska državne granice.

Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za unutrašnje poslove, propisuje odredene vrste radio stanica i radio frekvencija koje mogu koristiti diplomatsko-konzularna predstavništva, u skladu sa medunarodnim ugovorima koji obavezuju državnu zajednicu Srbija i Crna Gora.

Diplomatsko-konzularna predstavništva mogu koristiti radio stanice samo za sopstvene potrebe.

Dozvola za radio stanicu stranom pravnom licu

Clan 69.

Strana pravna lica mogu koristiti radio frekvencije i odredene vrste radio stanica na teritoriji Republike Srbije kada ostvaruju, na osnovu ugovora ili odluka, odnosno saglasnosti nadležnih organa, poslovno-tehnicku, informativnu, naucnu, kulturnu, sportsku i drugu saradnju sa odgovarajucim organima i organizacijama u zemlji.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog clana izdaje Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za poslove odbrane i organa nadležnog za unutrašnje poslove. Saglasnost je potrebna samo za frekvencijske opsege koji su Planom namene utvrdeni za korišcenje od strane ovih organa.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog clana strano pravno lice je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pogranicnom organu uprave prilikom prelaska državne granice.

Strano pravno lice može koristiti radio stanicu samo za sopstvene potrebe i ne može pružati usluge trećim licima.

Dozvola za radio stanicu stranom fizickom licu

Clan 70.

Strana fizicka lica mogu za svoje potrebe, dok borave na teritoriji Republike Srbije, koristiti:

- 1) amaterske radio stanice;
- 2) radio stanice koje rade u opsegu namenjenom gradanima (CB stanice);
- 3) radio stanice na sopstvenom vazduhoplovu i sopstvenom brodu i drugim plovilima na plovnim putevima, u odnosnoj radio službi;
- 4) pretplatnicke radio stanice koje rade u okviru javne telekomunikacione mreže.

Agencija izdaje dozvolu za radio stanice iz stava 1. tac. 1) i 2) ovog clana ako ne postoji uzajamnost sa državom ciji je državljanin podnosič zahteva. Dozvola se izdaje uz saglasnost organa nadležnog za unutrašnje poslove.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog clana tac. 1) i 2) ovog clana strano fizicko lice je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pogranicnom organu prilikom prelaska državne granice.

Za radio stanicu iz stava 1. tacka 3) ovog clana prihvata se nacionalna dozvola za radio stanicu izdata na propisanom obrascu u skladu sa medunarodnim Pravilnikom o radiokomunikacijama.

Pocetak rada radio stanice

Clan 71.

Radio stanica mora poceti sa radom najkasnije u roku od jedne godine od dana izdavanja dozvole, osim ako posebnim zakonom nije drugacije odredeno.

Radio stanica se može pustiti u rad posle izvršenog tehnickog pregleda od strane Agencije, kojim se vrši provera parametara predvidenih u projektnoj i/ili tehnickoj dokumentaciji na osnovu koje su dobijene dozvole i pošto korisnik u celini izmiri propisane novcane obaveze.

Na tehnicki pregled radio stanice primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se ureduje tehnicki pregled telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Korisnik radio stanice koji iz objektivnih razloga nije u mogucnosti da u roku iz stava 1. ovog clana pusti u rad radio stanicu, može da, u pisanoj formi, najkasnije 15 dana pre isteka roka za pocetak rada radio stanice, podnese zahtev za produženje roka, u kome je dužan da navede razloge zakašnjenja.

Agencija procenjuje razloge za produženje roka za pocetak rada radio stanice i dužna je da odluku o podnetom zahtevu iz stava 4. ovog clana doneše do isteka roka za pocetak rada radio stanice.

Agencija bliže utvrđuje postupak tehnickog pregleda i troškove tehnickog pregleda koje je korisnik dužan da plati.

Korišćenje radio stanice

Clan 72.

Korisnik radio stanice je dužan da se, prilikom rada radio stanice, pridržava uslova u dozvoli za radio stanicu i uslova odredenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, da obezbedi da se radom njegove radio stanice na stvaraju štetne smetnje u radu drugih radio stanica, da obezbedi da se radom njegove radio stanice ne ugrožava niti narušava životna sredina, a posebno da, u skladu sa propisanim standardima, obezbedi zaštitu ljudi od štetnog zracenja uredaja, kao i da preuzima mere za blagovremeno otklanjanje nepravilnosti u radu svoje radio stanice.

Ako se utvrdi da radio stаница stvara štetne smetnje drugim radio stanicama ili nju ometaju druge radio stanice, Agencija preduzima sve neophodne mere da ometanje prestane.

U cilju regulisanja oblasti štetnih smetnji i drugih ometanja, Agencija bliže utvrđuje:

- 1) uslove elektromagnetske kompatibilnosti;
- 2) metode i mere za sprecavanje ili smanjivanje elektromagnetskih smetnji;
- 3) postupke i ogranicenja koji se primenjuju u slučaju da telekomunikacioni uređaj, delimicno ili u celosti, nije u skladu sa utvrđenim zahtevima za korišćenje radio stanice.

Korisnik placa naknadu za korišćenje radio frekvencije, po pravilu, jednom godišnje.

Visina naknade za korišćenje radio frekvencije utvrđuje se na osnovu sledećih kriterijuma:

- 1) vrste radio stanice;
- 2) namene radio mreže u kojoj se radio stanica koristi;
- 3) broja stanovnika u zoni opsluživanja, odnosno servisnoj zoni, a na osnovu zvaničnih podataka organa nadležnog za poslove statistike;
- 4) stepena razvijenosti područja na kome se prostire rad radio stanice.

Visinu naknade iz stava 5. ovog clana utvrđuje Agencija.

Ogranicenja u korišćenju radio stanica

Clan 73.

Radio stanica na domaćem i stranom vazduhoplovu može se, dok se vazduhoplov nalazi na aerodromu koji je na teritoriji Republike Srbije, upotrebiti samo za radiokomunikaciju sa službom kontrole letenja, radi prijema podataka i uputstava za poletanje i kretanje po manevarskim površinama na aerodromu. Vazduhoplovi mogu, dok se nalaze na aerodromu koristiti prenosne radio stanice za ostvarivanje radio veze sa službom prihvata i otpreme putnika, prtljaga i robe na tom aerodromu.

Radio stanica na domaćem i stranom brodu i drugom plovilu ne sme se upotrebljavati dok se brod, odnosno plovilo nalazi u luci, odnosno pristaništu koji su na teritoriji Republike Srbije, osim radio stanice koja služi za radiokomunikaciju sa službom lucke pilotaže i za manevrisanje u luci, odnosno pristaništu, kao i prenosne radio stanice za ostvarivanje radiokomunikacija u luci, odnosno pristaništu, pri iskrcavanju i ukrcavanju putnika, istovaru robe i drugim brodskim manipulacijama.

Radio stanice na stranim lokomotivama mogu se upotrebljavati na prugama koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije do pogranicne

železnicke stanice, u skladu sa medunarodnim ugovorima koji obavezuju Republiku Srbiju.

Rok važenja dozvole za radio stanicu

Clan 74.

Dozvola za radio stanicu važi, po pravilu, 10 godina, osim dozvole za radio stanicu na vazduhoplovu, odnosno brodu cije važenje je vezano za plovidbenost vazduhoplova, odnosno broda.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog clana, na zahtev korisnika, može se izdati dozvola za radio stanicu sa ogranicenim rokom važenja.

Dozvola za radio stanicu koja se, na zahtev regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju, izdaje emiterima radio i televizijskih programa, izdaje se sa rokom važenja koji regulatorno telo nadležno za radiodifuziju utvrdi u dozvoli za emitovanje programa.

Period na koji je izdata dozvola za radio stanicu može se produžiti na zahtev imaoča dozvole, pri cemu je imalac dozvole dužan da zahtev podnese Agenciji najkasnije 60 dana pre isteka roka na koji je dozvola izdata, ako posebnim propisima nije predviđen drugaciji rok.

Ako prihvati zahtev iz stava 4. ovog clana, Agencija, pod istim uslovima pod kojima je izdata dozvola ciji se rok važenja produžava, izdaje novu dozvolu za radio stanicu u kojoj utvrđuje novi rok važenja dozvole.

Prestanak važenja dozvole za radio stanicu

Clan 75.

Dozvola za radio stanicu prestaje da važi:

- 1) istekom roka na koji je dozvola izdata;
- 2) istekom roka za pocetak rada radio stanice, ako radio stanica u tom roku nije pocela sa radom;
- 3) prestankom postojanja korisnika radio stanice, ako je dozvola za radio stanicu izdata pravnom licu;
- 4) smrcu vlasnika radio stanice, ako je dozvola za radio stanicu izdata fizickom licu;
- 5) prestankom potrebe za odredenom vrstom radiokomunikacija;
- 6) trajnom zabranom korišćenja radio stanice;
- 7) otudenjem ili rashodovanjem radio stanice;
- 8) oduzimanjem dozvole, u skladu sa ovim zakonom.

Ako korisnik dozvole za radio stanicu promeni ime, naziv, odnosno firmu dužan je da pribavi novu dozvolu za radio stanicu.

Izmena uslova utvrdenih u dozvoli za radio stanicu

Clan 76.

Uslovi utvrdeni u dozvoli za radio stanicu mogu se izmeniti ako se u toku rada te radio stanice za to ukaže potreba.

Izmenu uslova iz stava 1. ovog clana vrši Agencija, na zahtev korisnika radio stanice, izdavanjem nove dozvole za radio stanicu, kada prestaje da važi prethodno izdata dozvola.

Ako u toku rada radio stanice dove do promene u Planu namene, planovima raspodele, odnosno u propisima o uslovima za korišćenje radio stanice, korisnik radio stanice je dužan da, na zahtev Agencije, o svom trošku, prilagodi rad te radio stanice nastalim promenama.

Oduzimanje dozvole za radio stanicu

Clan 77.

Dozvola za radio stanicu se može oduzeti ako:

- 1) nisu ispunjeni uslovi sadržani u ovom zakonu ili u dozvoli za radio stanicu;
- 2) se utvrdi da su u zahtevu za izdavanje dozvole za radio stanicu navedeni neistiniti ili netacni podaci;
- 3) prestanu prava stecena licencom;
- 4) istekne, bude oduzeta odlukom regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju ili na drugi nacin prestane da važi dozvola za emitovanje radio i televizijskog programa, u skladu sa posebnim zakonom kojim se ureduje oblast radiodifuzije;
- 5) nije placena naknada za korišćenje radio frekvencije;
- 6) se promeni namena radio frekvencijskog opsega ili ako se pojave javne potrebe koje imaju prioritet i koje se ne mogu zadovoljiti na neki drugi nacin;
- 7) radio stаница pricinjava štetne smetnje drugim telekomunikacionim uredajima;
- 8) se radom radio stанице ugrožava ili narušava životna sredina, posebno ako rad radio stанице prouzrokuje zracenja iznad propisanih standarda.

Bliži propisi za izdavanje dozvole za radio stanicu

Clan 78.

U cilju izdavanja dozvole za radio stanicu, Agencija bliže propisuje:

- 1) postupak za izdavanje dozvole za radio stanicu, podatke i dokumentaciju potrebne za pribavljanje dozvole za radio stanicu;
- 2) obrasce dozvola za radio stanicu;
- 3) nacin identifikacije i korišcenje sekvenci signala kao i protokola (procedura) u radiokomunikacijama;
- 4) uslove za priznavanje dozvole za radio stanicu izdate u drugim državama na osnovu uzajamnosti ili medunarodnih ugovora i prihvacenih standarda;
- 5) vrste radio stanica, odnosno radio frekvencija za koje se ne izdaju dozvole, kao i uslove koje treba ispuniti u tim slucajevima;
- 6) uslove pod kojima se mogu koristiti pojedine vrste radio stanica u razlicitim radio službama, odnosno razlicitim radio frekvencijskim opsezima;
- 7) velicinu zaštitne zone u blizini određenih radio stanica;
- 8) uslove za slobodne pravce za ulaz i izlaz radio relejnih veza (radio koridori) u gradovima i naseljima gradskog karaktera;
- 9) vrste radio stanica koje se mogu postavljati u gradovima i naseljima gradskog karaktera;
- 10) uslove za izradu projektne i tehnicke dokumentacije.

Evidencija podataka u oblasti radiokomunikacija

Clan 79.

Pored baze podataka o registrima koje vodi u skladu sa članom 22. ovog zakona, Agencija za potrebe planiranja radio frekvencija, kontrolu radioemisija i kontrolu radio stanica, formira i održava bazu podataka koji se odnose na:

- 1) koordinaciju korišcenja radio frekvencija sa susednim i drugim zemljama;
- 2) prijavljivanje i registrovanje dodela radio frekvencija kod Medunarodnog saveza za telekomunikacije;
- 3) kontrolu radio emisija i kontrolu radio stanica;
- 4) korisnike radio stanica;

- 5) reljef teritorije Republike Srbije, državne zajednice Srbija i Crna Gora i odgovarajućih pograničnih područja susednih zemalja (topografske karakteristike i električne karakteristike terena);
- 6) druge podatke koji su od značaja za planiranje radio frekvencija, kontrolu radio emisija i kontrolu radio stanica.

Saradnja sa medunarodnim organizacijama

Clan 80.

Agencija ostvaruje saradnju sa medunarodnim organizacijama i administracijama drugih zemalja koje se bave poslovima upravljanja radio frekvencijskim spektrom i stara se o izvršavanju medunarodnih sporazuma u ovoj oblasti.

Saradnju sa medunarodnim organizacijama i operatorima drugih zemalja mogu ostvarivati telekomunikacioni operatori, u skladu sa medunarodnim sporazumima.

Agencija koordinira i usaglašava stavove zainteresovanih telekomunikacionih operatora u pogledu medunarodne saradnje u oblasti radiokomunikacija, u saradnji sa nadležnim organima, a radi ostvarivanja interesa u ovoj oblasti.

Dokumenti i podaci koji se objavljaju

Clan 81.

Pored dokumenata i podataka iz clana 20. ovog zakona, Agencija u oblasti radiokomunikacija objavljuje, na nacin utvrđen statutom:

- 1) Plan namene radio frekvencijskih opsega i planove raspodele radio frekvencija;
- 2) predvidene izmene namene radio frekvencijskih opsega u naredne dve godine;
- 3) listu službi koje rade u radio frekvencijskim opsezima, cija je namena razlicita od Plana namene radio frekvencijskih opsega;
- 4) predvidene radio frekvencijske opsege za nove službe.

Saradnja Agencije sa regulatornim telom nadležnim za radiodifuziju

Clan 82.

Pri određivanju uslova i nacina korišćenja radio frekvencija za namene iz clana 2. ovog zakona, Agencija ostvaruje saradnju sa regulatornim

telom koje je, u skladu sa posebnim zakonom, nadležno za radiodifuziju, na sledeći nacin:

- 1) razmatra zahteve regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju, koji se odnose na potrebe javne i komercijalne radiodifuzije;
- 2) pre dostavljanja predloga plana raspodele nadležnom Ministarstvu, pribavlja mišljenje regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju;
- 3) na predlog regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju ispituje mogucnost revizije usvojenih planova.

Regulatorno telo koje je, u skladu sa posebnim zakonom, nadležno za radiodifuziju i za izdavanje dozvola za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskih programa, javni konkurs za izdavanje dozvola za emitovanje programa raspisuje i dozvole za emitovanje programa izdaje na osnovu plana raspodele radio frekvencija, sa osnovnim tehnickim parametrima (lokacija predajnika, efektivna izražena snaga, servisna zona, itd.), koji je utvrđen u skladu sa clanom 63. ovog zakona.

Dozvola za radio stanicu, koju izdaje Agencija, je sastavni deo dozvole za emitovanje programa koju izdaje regulatorno telo iz stava 2. ovog clana, pri cemu se dozvola za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa može izdati samo uz istovremeno izdavanje i dozvole za radio stanicu.

Agencija izdaje dozvolu za radio stanicu na osnovu zahteva regulatornog tela iz stava 2. ovog clana i dostavlja je tom telu radi sprovodenja postupka za izdavanje dozvole za emitovanje programa. Agencija je dužna da izda dozvolu za radio stanicu ako su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i ako je zahtev regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju u skladu sa planom raspodele radio frekvencija.

Ako Agencija utvrdi da je regulatorno telo nadležno za radiodifuziju izdalo dozvolu za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa suprotno stavu 2. ovog clana, zahtevace od regulatornog tela koje je takvu dozvolu izdalo da je, najkasnije u roku od 15 dana, usaglasi sa planom raspodele i utvrđenim tehnickim parametrima. U slučaju da regulatorno telo nadležno za radiodifuziju ne postupi u predvidenom roku po zahtevu Agencije, Agencija ce oduzeti izdatu dozvolu za radio stanicu i izreci meru u skladu sa clanom 28. ovog zakona.

Radi ostvarivanja celovite evidencije izdatih dozvola, regulatorno telo nadležno za radiodifuziju dostavlja Agenciji primerak izdate dozvole za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa.

*Radiokomunikacije organa odbrane, unutrašnjih poslova i
spoljnih poslova*

Član 83.

Radiokomunikacije organa odbrane, unutrašnjih poslova i inostranih poslova bliže se uređuju posebnim propisima, u skladu sa ovim zakonom.

Organi odbrane, unutrašnjih poslova i inostranih poslova u obavezi su da se, prilikom izgradnje i korišćenja svojih radiokomunikacija na teritoriji Republike Srbije, pridržavaju odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koji se odnose na namenu frekvencijskih opsega i vrste emisija, kao i na preuzimanje mera za sprecavanje štetnih smetnji i za pružanje pomoci u slučaju opasnosti.

VI NUMERACIJA

Plan numeracije

Član 84.

Agencija donosi Plan numeracije za telekomunikacione mreže i upravlja ovim planom.

Pri donošenju Plana numeracije i upravljanju ovim planom, Agencija je dužna da se pridržava odluka i propisa nadležnih organa državne zajednice Srbija i Crna Gora i međunarodnih organizacija koji obavezuju Republiku Srbiju i Republiku Crnu Goru, kao i odluka i propisa nadležnih organa državne zajednice Srbija i Crna Gora koji se odnose na raspoloživost numeracija za korišćenje na teritoriji Republike Srbije.

Agencija dodeljuje javnim telekomunikacionim operatorima brojeve iz Plana numeracije na nediskriminatorskoj osnovi.

Javni telekomunikacioni operator placa godišnju naknadu za korišćenje dodeljenih brojeva, ciju visinu utvrđuje Agencija, na osnovu sledećih kriterijuma:

- 1) vrste javne telekomunikacione usluge za koju će se koristiti dodeljeni broj;
- 2) broja stanovnika na području na kome će se koristiti dodeljeni broj, a prema zvaničnim podacima organa nadležnog za poslove statistike;
- 3) posebne namene za koju će se koristi dodeljeni broj, odnosno dodeljena numeracija (interna numeracija, adresiranje u telekomunikacionim mrežama, komercijalna eksploatacija dodeljenog broja i dr.);

- 4) specifičnih tehničkih uslova, odnosno parametara od značaja za upotrebu dodeljenog broja.

Javni telekomunikacioni operator može dodeljeni broj ustupiti na korišćenje trećem licu, koje ustupljeni broj namerava da koristi u komercijalne svrhe, a ne za sopstvene potrebe, samo na osnovu ugovora sачinjenog u pisanoj formi, na koji je prethodno Agencija dala saglasnost.

Sadržaj Plana numeracije

Član 85.

Plan numeracije predstavlja skup pravila i principa koji se odnose na dodelu, korišćenje i administriranje numeracija nacionalnih telekomunikacionih mreža i usluga.

Plan numeracije obuhvata i internu numeraciju i adresiranje u telekomunikacionim mrežama, racionalno korišćenje brojeva, mogućnost izbora i prethodnog izbora telekomunikacionog operatora i pravo korisnika na prenošenje brojeva.

Plan numeracije sadrži i:

- 1) dodeljivanje brojeva sa prioritetima;
- 2) dodeljivanje brojeva na koje se primenjuju posebne tarife;
- 3) dodeljivanje brojeva koji se koriste za preuređivanje Plana numeracije, ukoliko je potrebno;
- 4) dinamiku (rokove) promene dodeljenih brojeva ili uvodenja novih brojeva.

VII STANDARDI I USLOVI ZA IZGRADNJU TELEKOMUNIKACIONIH MREŽA I OBJEKATA I POSTAVLJANJE TELEKOMUNIKACIONIH SREDSTAVA

Standardi, tehnički pregled i tehnička dozvola (sertifikat)

Član 86.

Agencija, u skladu sa ovim zakonom, donosi opšti akt kojim propisuje standarde za telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva.

Standardi se mogu odnositi i na projektovanje, postavljanje, održavanje i korišćenje telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Agencija propisuje standarde na osnovu međunarodnih standarda i tehničkih propisa u oblasti telekomunikacija, prvenstveno na osnovu standarda i tehničkih propisa koji se primenjuju u Evropskoj Uniji.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva moraju se graditi, projektovati, proizvoditi, upotrebljavati i održavati u skladu sa propisanim standardima i normativima.

Agencija vrši kontrolu usklađenosti sa propisanim standardima i normativima i izdaje odgovarajuće tehničke dozvole - sertifikate.

Ako nije drugacije predvideno ovim zakonom, odnosno standardima koje je propisala Agencija, za telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva neposredno važe odgovarajuci standardi i tehnički propisi koji se primenjuju u Evropskoj Uniji.

Telekomunikaciona sredstva namenjena prodaji, odnosno ugradnji na teritoriji Republike Srbije, koja su odobrena, odnosno za koja je na drugi propisan nacin utvrđeno da zadovoljavaju odgovarajuće standarde koji važe u Evropskoj Uniji, smatraju se usaglašenim sa domaćim standardima.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva mogu se pustiti u rad i koristiti posle pregleda i odobravanja njihovog korišćenja od strane Agencije, ukoliko su ispunjeni svi propisani tehnički uslovi i uslovi iz dozvole (tehnički pregled).

Podaci o izvršenom tehničkom pregledu telekomunikacione mreže, sistema, odnosno sredstva unose se u poseban obrazac ciju formu i sadržinu utvrđuje Agencija i ciji se jedan primerak urucuje prilikom izvršenog tehničkog pregleda.

Telekomunikacioni sistemi i sredstva se mogu staviti u promet samo ako poseduju odgovarajuću tehničku dozvolu (sertifikat).

Za izdate sertifikate, odnosno za izvršen tehnički pregled placaju se troškovi izdavanja sertifikata, odnosno vršenja tehničkog pregleda, u skladu sa cenovnikom troškova koji donosi Agencija.

Izgradnja i postavljanje telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava

Član 87.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva moraju biti projektovani, izgrađeni, odnosno proizvedeni, korišćeni i održavani tako da njihov rad ne izaziva nedozvoljene smetnje radu drugih telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva mogu se pustiti u rad tek pošto Agencija izvrši tehnički pregled, kojim se proveravaju parametri predviđeni u projektnoj i/ili tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje su dobijene odgovarajuće dozvole. Agencija bliže propisuje postupak tehničkog pregleda.

Kada za to postoje tehnički ili drugi opravdani razlozi, Agencija može da naloži da dva ili više telekomunikacionih operatora zajednicki koriste

infrastrukturne objekte, odnosno da telekomunikacionom operatoru - vlasniku objekta naloži da omoguci drugom telekomunikacionom operatoru sukoršcenje, uz pravicnu naknadu.

Javni telekomunikacioni operator ima pravo da zahteva pravo prolaza preko tudeg zemljišta ili pravo korišćenja tudeg zemljišta (službenosti), kada je to neophodno radi postavljanja javnih telekomunikacionih mreža ili sistema i instaliranje telekomunikacionih sredstava.

Ako javni telekomunikacioni operator i vlasnik nepokretnosti ne postignu sporazum o pravu prolaza ili pravu druge službenosti za instaliranje ili zaštitu telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, pravo korišćenja ili prolaza reguliše se po opštim pravilima.

Pri izgradnji ili instaliranju telekomunikacionih mreža, sistema ili sredstava, telekomunikacioni operator je dužan da preduzme neophodne mere da obezbedi zaštitu tude imovine, bezbednost i zaštitu zdravlja ljudi, kao i da osigura bezbedan protok saobracaja i zaštitu životne sredine, posebno u odnosu na zracenja koja se prema važećim standardima smatraju štetnim.

Radovi u blizini telekomunikacionih objekata

Clan 88.

U blizini telekomunikacionih objekata i drugih telekomunikacionih sredstava zabranjeno je izvoditi radove ili podizati objekte koji bi mogli da oštete ili ometaju njihovo funkcionisanje.

Ako je izvodenje određenih radova ili podizanje objekta neophodno, investitor, odnosno izvodac radova je dužan da prethodno pribavi saglasnost telekomunikacionog operatora radi preuzimanja potrebnih mera za zaštitu i obezbeđivanje nesmetanog funkcionisanja telekomunikacija.

Troškove preuzimanja mera i troškove pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog clana snosi investitor, odnosno izvodac radova.

Radio koridori i zaštitna zona

Clan 89.

U gradovima i naseljima gradskog karaktera urbanistickim planovima se moraju utvrditi slobodni pravci za ulaz i izlaz radio relejnih veza (radio koridori).

U blizini određenih radio stanica i antenskih postrojenja na pravcima prostiranja usmerenih radio talasa od jedne do druge radio stanice mora da postoji zaštitna zona u kojoj je zabranjeno graditi druge radio stanice ili objekte i postrojenja koja mogu ometati prostiranje radio talasa ili mogu prouzrokovati smetnje.

Elektroenergetska postrojenja

Clan 90.

Elektroenergetska postrojenja za prenos, distribuciju i korišcenje elektricne energije, koja se nalaze u blizini telekomunikacione mreže, moraju biti gradena, korišcena i održavana tako da njihov rad ne prouzrokuje smetnje u funkcionisanju te telekomunikacione mreže i da ne dovode u opasnost život i zdravlje ljudi koji izvode radove na toj telekomunikacionoj mreži ili je koriste.

Elektromagnetske smetnje

Clan 91.

Elektricna i druga postrojenja, uredaji i aparati ne smeju da stvaraju elektromagnetske smetnje u radu telekomunikacione mreže i moraju da imaju sertifikat o usaglašenosti sa merama za suzbijanje elektromagnetskih smetnji u radu telekomunikacionih mreža i u prijemu signala.

VIII ZAŠTITA KORISNIKA

Prava korisnika telekomunikacija

Clan 92.

Pored prava na nesmetano korišcenje i kvalitetnu javnu telekomunikacionu uslugu, kao i prava na privatnost i bezbednost informacija, korisnici javnih telekomunikacionih usluga ili javnih telekomunikacionih mreža imaju pravo da:

- 1) pristupaju informacijama o telefonskim brojevima, informacijama o službama za hitne intervencije i drugim uslugama univerzalnog servisa, koje su predvidene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) od javnih telekomunikacionih operatora dobiju, na zahtev, bez placanja posebne naknade, racun sa specificiranim pozivima i troškovima, za odgovarajuci obracunski period;
- 3) od strane javnog telekomunikacionog operatora unapred budu obavešteni o svim posledicama neblagovremenog placanja racuna, uključujući prekid pružanja usluge;
- 4) od strane javnog telekomunikacionog operatora budu obavešteni o svojim pravima i o obavezama javnog telekomunikacionog operatora, u slučaju prekida pružanja usluge ili smanjenja kvaliteta pruženih usluga;
- 5) javnom telekomunikacionom operatoru, u roku od osam dana od dana prijema racuna, ulože prigovor na racun, o

kome je javni telekomunikacioni operator dužan da odluci u roku od 15 dana od dana prijema prigovora i da o svojoj odluci korisniku dostavi obaveštenje u pisanoj formi;

- 6) Agenciji podnesu prigovor na nepropisno postupanje telekomunikacionog operatora, uključujući i prigovor na visinu ispostavljenog racuna, pošto iskoriste sva pravna sredstva kod telekomunikacionog operatora.

Korišćenje prava na zaštitu iz stava 1. ovog clana ne sprecava korisnika telekomunikacione usluge da zaštitu svojih prava ostvari i na nacin predviden drugim propisima.

Javni telekomunikacioni operator i korisnik medusobna prava i obaveze regulišu ugovorom, a uslovi pružanja javne telekomunikacione usluge moraju biti unapred poznati i dostupni javnosti.

Javni telekomunikacioni operator ne može odrediti obaveze korisniku prilikom modernizacije telekomunikacione mreže.

Privremeni prekid pružanja javne telekomunikacione usluge

Clan 93.

Javni telekomunikacioni operator može korisniku privremeno prekinuti pružanje usluge ako:

- 1) nastupe tehnische smetnje u javnoj telekomunikacionoj mreži - do otklanjanja smetnji;
- 2) se utvrde tehnische smetnje ili nedostaci na uredajima ili instalacijama korisnika - do otklanjanja smetnji, odnosno nedostataka;
- 3) se izvode radovi na rekonstrukciji ili proširenju javne telekomunikacione mreže na koju je korisnik prikljucen - do završetka radova;
- 4) korisnik ili drugo lice, upotrebom njegovog korisnickog broja ili drugog vida identifikacije korisnika prilikom korišćenja javne telekomunikacione usluge, uznemirava ili vreda druge korisnike istog ili drugog javnog telekomunikacionog operatora;
- 5) korisnik nije izmirio svoje novcane obaveze za korišcene usluge u roku od 15 dana od dana dospelosti tih obaveza - do dana izmirenja dospelih obaveza, s tim što će javni telekomunikacioni operator i za vreme privremenog prekida pružanja javne telekomunikacione usluge omogućiti korisniku pružanje onih usluga koje ne predstavljaju trošak korisnika, u meri u kojoj je to tehnicki moguce.

U slučaju iz stava 1. tacka 5) ovog clana javni telekomunikacioni operator može trajno prekinuti pružanje javne telekomunikacione usluge ako korisnik ni u roku od 60 dana od dana privremenog prekida ne izmiri svoja dospela potraživanja.

IX MEĐUNARODNE TELEKOMUNIKACIJE

Povezivanje domaćih telekomunikacionih mreža sa telekomunikacionim mrežama drugih država

Clan 94.

Domace telekomunikacione mreže mogu biti povezane sa telekomunikacionim mrežama drugih država, na osnovu medunarodnih sporazuma i pod uslovima propisanim zakonom.

Javnom telekomunikacionom operatoru koji poseduje odgovarajucu dozvolu za obavljanje ove vrste telekomunikacione delatnosti i koji ispunjava uslove koje Agencija propiše u skladu sa clanom 38. ovog zakona, a koji obuhvataju i uslove koji su od znacaja za bezbednost zemlje, Agencija izdaje odobrenje za povezivanje domace telekomunikacione mreže sa telekomunikacionom mrežom druge zemlje.

Na pitanja sporazuma o povezivanju izmedu domaceg i stranog telekomunikacionog operatora, naknade za interkonekciju i obracunske tarife ne primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se ureduje interkonekcija.

Javni telekomunikacioni operator koji je dobio odobrenje za povezivanje sa telekomunikacionom mrežom operatora druge zemlje, ima pravo da zakluci sa ovim operatorom ugovor o izgradnji mreže za interkonekciju i o razmeni saobracaja, kao i da vrši obracun i naplatu medunarodnog telekomunikacionog saobracaja (medunarodni obracun). Na pitanja izgradnje mreže za interkonekciju primenjuju se odredbe cl. 86. i 87. ovog zakona.

Saradnja sa medunarodnim organizacijama u oblasti telekomunikacija

Clan 95.

Agencija prati i obaveštava nadležne državne organe, telekomunikacione operatore i javnost o razvoju u oblasti propisa i pravila koja su usvojile medunarodne organizacije koje se bave pitanjima iz oblasti telekomunikacija (EU, ITU, CEPT, NjTO i dr.) i preduzima mere da ovi propisi i pravila budu usvojeni i ugradeni u domaci pravni sistem.

Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim organima, koordinira i usaglašava aktivnosti koje se odnose na medunarodnu saradnju u oblasti telekomunikacija.

X KAZNENE ODREDBE

Clan 96.

Novcanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kaznice se za privredni prestup javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice, ako:

- 1) ne preduzme odgovarajuce mere radi obezbedenja poverljivosti i bezbednosti usluga koje pruža, u skladu sa clanom 54.;
- 2) gradi, poseduje i eksploratiše javnu telekomunikacionu mrežu i/ili pruža javnu telekomunikacionu uslugu bez prethodno izdate dozvole Agencije, ako je takva dozvola potrebna u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega (clan 32.);
- 3) poseduje javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno pruža javnu telekomunikacionu uslugu koja nije obuhvacena dobijenom dovolom (clan 34.);
- 4) delatnost u oblasti telekomunikacija ne obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica (clan 34. st. 3. i 4.);
- 5) dobijenu licencu ili odobrenje prenese na trece lice bez prethodne saglasnosti Agencije (clan 36. stav 9. i clan 38. stav 6.);
- 6) za usluge koje podležu specijalnom tarifnom režimu primeni tarife suprotno tarifama koje je utvrdila Agencija (clan 44.);
- 7) ne omoguci interkonekciju drugom telekomunikacionom operatoru u skladu sa odredbama ovog zakona (clan 46.);
- 8) ne postupi po nalogu Agencije koji se odnosi na posebne uslove interkonekcije (clan 48.);
- 9) ne izvršava obaveze vezane za pružanje univerzalnog servisa (clan 50.);
- 10) ne izvršava obaveze vezane za omogucavanje zakupa linija (cl. 52. i 53.).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog clana, novcanom kaznom od najmanje 100.000 dinara, kaznice se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora.

Clan 97.

Novcanom kaznom od najmanje 60.000 dinara kaznice se za prekršaj javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice, ako:

- 1) ne omoguci kontroloru telekomunikacija pristup objektu ili mu ne pruži tražene informacije i dokumentaciju ili mu ne omoguci da izvrši odgovarajuca ispitivanja i merenja ili na

- njegov zahtev sam ne izvrši tražena ispitivanja i merenja ili se ne odazove pozivu radi vršenja posebnih merenja u kontrolno-mernom centru (clan 29.);
- 2) javno iznosi informacije o sadržaju, cinjenicama i uslovima prenosa poruka, iznad minimuma koji je neophodan za nudjenje usluge na tržištu (clan 54.);
  - 3) podatke o saobracaju koji se odnose na pojedinacne korisnike cuva i obraduje suprotno odredbi clana 54. stav 2.;
  - 4) ne ustanovi i ne vodi evidencije, u skladu sa clanom 56.;
  - 5) ne podnese godišnji finansijski izveštaj ili obracun, u roku iz clana 57.;
  - 6) telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo pusti u rad i koristi pre obavljenog tehnickog pregleda (clan 86.);
  - 7) telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo projektuje, izgradi, koristi ili održava tako da njihov rad prouzrokuje smetnje u radu drugih telekomunikacionih mreža, sistema ili sredstava (clan 87.);
  - 8) ne postupi po nalogu Agencije koji se odnosi na zajednicko korišcenje infrastrukturnog objekta ili ne omoguci sukorišcenje takvog objekta (clan 87.);
  - 9) ne preduzme neophodne mere za zaštitu tude imovine, bezbednosti ili zdravlja ljudi ili ne osigura bezbedan protok saobracaja ili ne obezbedi zaštitu covekove okoline, posebno u odnosu na štetna zracenja (clan 87.);
  - 10) korisnicima svojih telekomunikacionih usluga ili telekomunikacionih mreža ne obezbedi pristup informacijama o telefonskim brojevima ili informacijama o službama za hitne intervencije ili pristup drugim uslugama univerzalnog servisa koji je obavezan da pruža, ili ako korisniku, na njegov zahtev i bez posebnog placanja naknade, za zahtevani obracunski period ne izda racun sa specificiranim pozivima i troškovima, ili ako korisnike ne obavesti unapred o posledicama neblagovremenog placanja racuna, ili ako korisnike ne obavesti o njihovim pravima i svojim obavezama u slučaju prekida pružanja usluge ili smanjenja kvaliteta pružene usluge, ili ako korisniku nametne obaveze prilikom modernizacije mreže (clan 92.);
  - 11) prekine pružanje usluga korisniku suprotno odredbi clana 93. ili ne nastavi sa pružanjem usluga korisniku po prestanku okolnosti koje su bile razlog za privremeni prekid pružanja usluga;
  - 12) izvrši povezivanje svoje telekomunikacione mreže sa telekomunikacionom mrežom druge države bez odobrenja Agencije (clan 94.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora, novcanom kaznom od najmanje 6.000 dinara.

Za prekršaj iz tacke 1) stava 1. ovog clana kaznice se novcanim kaznama predvidenim u st. 1. i 2. ovog clana i drugo pravno lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana, novcanom kaznom od najmanje 6.000 dinara, kaznice se i javni telekomunikacioni operator koji je preduzetnik.

Za prekršaj iz tacke 1) stava 1. ovog clana, novcanom kaznom od najmanje 15.000 dinara kaznice se i preduzetnik, a novcanom kaznom od najmanje 6.000 dinara drugo fizicko lice.

Clan 98.

Novcanom kaznom od najmanje 60.000 dinara kaznice se za prekršaj javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice ili drugo pravno lice, ako:

- 1) koristi radio stanicu bez prethodno pribavljene dozvole (clan 65. stav 1.);
- 2) kao uvoznik uveze radio stanicu bez saglasnosti Agencije (clan 65. stav 3.);
- 3) privremeno ili trajno prenese ili ustupi trećem licu dozvolu za radio stanicu (clan 65. stav 6.);
- 4) pusti u rad radio stanicu bez obavljenog tehnickog pregleda (clan 71. stav 2.);
- 5) ne pridržava se propisanih uslova za rad radio stanice ili ako ne obezbedi da se radom njegove radio stanice ne stvaraju štetne smetnje u radu drugih radio stanica ili ako ne obezbedi da se radom njegove radio stanice ne ugrožava ili narušava životna sredina, ako ne obezbedi zaštitu ljudi od štetnog zracenja ili ako ne preduzme mere za blagovremeno otklanjanje nepravilnosti u radu svoje radio stanice (clan 72.);
- 6) koristi radio stanicu po prestanku važenja dozvole (clan 75.);
- 7) na zahtev Agencije ne prilagodi rad svoje radio stanice nastalim promenama (clan 76. stav 3.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, novcanom kaznom od najmanje 6.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i javni telekomunikacioni operator koji je preduzetnik ili drugi preduzetnik, novcanom kaznom od najmanje 60.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tac. 1), 3), 4), 5), 6). i 7). ovog clana kaznice se i fizicko lice imalac radio stanice, novcanom kaznom od najmanje 10.000 dinara.

Clan 99.

Novcanom kaznom od najmanje 30.000 dinara kaznice se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u blizini telekomunikacionog objekta ili drugog telekomunikacionog sredstva izvodi radove ili podiže objekte koji bi mogli da oštete ili ometaju njihovo funkcionisanje ili ako obavlja radove u blizini ovih objekata ili sredstava bez prethodne saglasnosti telekomunikacionog operatora (clan 88.);
- 2) u zaštitnoj zoni gradi radio stanicu ili drugi objekat ili postrojenje koji mogu ometati prostiranje radio talasa ili koji mogu prouzrokovati smetnje (clan 89.);
- 3) gradi, koristi ili održava elektroenergetska postrojenja za prenos, distribuciju ili korišćenje elektricne energije u blizini telekomunikacione mreže, tako da njihov rad prouzrokuje smetnje u funkcionisanju te telekomunikacione mreže ili dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi koji izvode radove na toj telekomunikacionoj mreži ili koji je koriste (clan 90.);
- 4) proizvodi, stavlja u promet ili koristi elektricna ili druga postrojenja, uređaje ili aparate koji stvaraju elektromagnetske smetnje u radu telekomunikacione mreže ili koji nemaju sertifikat o usaglašenosti sa merama za suzbijanje elektromagnetskih smetnji u radu telekomunikacionih mreža i u prijemu signala (clan 91.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i odgovorno lice u pravnom licu, novcanom kaznom od najmanje 3.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i preduzetnik, novcanom kaznom od najmanje 30. 000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznice se i fizicko lice koje nije preduzetnik, novcanom kaznom od najmanje 3.000 dinara.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clan 100.

Vlada ce podneti predlog za izbor predsednika i clanova Upravnog odbora Agencije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Skupština će izabrati predsednika i članove Upravnog odbora Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 101.

Vlada će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbediti prostorne, tehničke, finansijske i druge materijalne uslove za početak rada Agencije.

U roku iz stava 1. ovog člana Vlada će, u skladu sa članom 19. stav 3. ovog zakona, utvrditi finansijski plan za prvu godinu rada Agencije.

Vlada će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti Strategiju razvoja telekomunikacija u Republici.

Član 102.

Upravni odbor Agencije će se konstituisati u roku od 15 dana od dana izbora predsednika i članova.

Upravni odbor Agencije će na konstitutivnoj sednici doneti Statut, Poslovnik o radu Upravnog odbora Agencije i opšte akte o sistematizaciji poslova i zadataka i o unutrašnjoj organizaciji Agencije.

Agencija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu opštih akata iz stava 2. ovog člana izvršiti prijem i raspoređivanje potrebnog broja zaposlenih.

Član 103.

Ostale opšte akte za cije je donošenje, u skladu sa ovim zakonom, ovlašcena, Agencija će doneti u roku od šest meseci od dana konstituisanja Upravnog odbora.

Do donošenja opštih akata iz stava 1. ovog člana primenjivace se važeći propisi koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

U roku iz stava 1. ovog člana Agencija će doneti i druge opšte akte kojima se, u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, ureduje funkcionisanje i rad Agencije.

Agencija će u roku iz stava 1. ovog člana formirati baze podataka, odnosno ustanoviti evidencije i registre i propisati obrasce, u skladu sa ovim zakonom.

Član 104.

Vlada će doneti Plan namene radio frekvencijskih opsega u roku od 30 dana od dana početka primene ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija ce doneti planove raspodele radio frekvencija u roku od 30 dana od dana donošenja Plana namene iz stava 1. ovog clana.

Clan 105.

Ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija ce u roku od tri meseca od dana pocetka primene ovog zakona utvrditi pocetne grupe (vrste) usluga koje spadaju u univerzalni servis.

Clan 106.

Postojece dozvole (licence) izdate javnim telekomunikacionim operatorima ili druga prava koja su oni stekli po ranije važećim propisima za delatnosti za koje se po ovom zakonu zahteva dozvola, ostaju na snazi, ali je imalac prava dužan da vršenje svog prava uskladi sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od godinu dana od dana pocetka njegove primene.

Imalac licence ili kakvog drugog prava dužan je da u roku iz stava 1. ovog clana zatraži od Agencije izdavanje nove licence (zamena licence) ili odobrenja, koji ce biti izdati saglasno ovom zakonu.

Imalac licence ili drugog odgovarajuceg prava ima pravo da mu nova licenca bude izdata bez javnog nadmetanja i bez placanja jednokratne naknade koja se u skladu sa ovim zakonom naplaćuje prilikom izdavanja odgovarajuce licence, ako je naknadu platio u skladu sa propisima važećim u vreme sticanja licence, odnosno drugog odgovarajuceg prava.

Periodicne naknade i druge novcane obaveze predvidene ovim zakonom, imalac licence ili drugog odgovarajuceg prava, po izdavanju nove licence nastavlja da izmiruje u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ako imalac licence ili drugog odgovarajuceg prava ne postupi saglasno odredbama st. 1. do 3. ovog clana, odnosno ako svoju aktivnost ne uskladi sa zakonom, primenice se pravila o izmeni ili oduzimanju licence, predvidena ovim zakonom.

Odredbe st. 1. do 5. ovog clana shodno se primenjuju i na druge javne telekomunikacione operatore koji u vreme stupanja na snagu ovog zakona obavljaju delatnost za koju se po ovom zakonu zahteva odgovarajuća dozvola, a pravo na obavljanje delatnosti su stekli po ranije važećim propisima.

Odredbe st. 1. do 3. i stava 5. ovog clana ne primenjuju se na imaoce dozvole za radio stanicu koji obavljaju delatnost emitovanja, odnosno distribucije radio i/ili televizijskog programa, ciji se položaj uređuje posebnim zakonom.

Clan 107.

Javni telekomunikacioni operatori i druga pravna ili fizicka lica koja u vreme stupanja na snagu ovog zakona pružaju javne telekomunikacione usluge obavezna su da usklade svoje poslovanje i obavljanje delatnosti u oblasti telekomunikacija sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana pocetka njegove primene.

Odredba stava 1. ovog clana primenjuje se i na lica koja otpocnu sa pružanjem javne telekomunikacione usluge u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do pocetka njegove primene.

Pravna i fizicka lica koja u vreme stupanja na snagu ovog zakona pružaju javnu telekomunikacionu uslugu koja je u režimu odobrenja (opšte licence), a za cije pružanje po do sada važećim propisima nije bila potrebna dozvola, obavezna su da Agenciji podnesu prijavu za registraciju u roku od 30 dana od dana pocetka primene ovog zakona.

Odredba stava 3. ovog clana primenjuje se i na lica koja otpocnu sa pružanjem javne telekomunikacione usluge u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do pocetka njegove primene.

Javni telekomunikacioni operatori koji obavljaju delatnost u vreme stupanja na snagu ovog zakona obavezni su da evidencije predvidene u clanu 56. ovog zakona uvedu u roku od jedne godine od dana pocetka primene ovog zakona, odnosno od dana objavljivanja uputstava o evidenciji.

Clan 108.

Agencija nece izdavati dozvole za javne telekomunikacione usluge za koje su, pre stupanja na snagu ovog zakona, vec dodeljena ekskluzivna (isključiva) prava, dok traje period ekskluziviteta.

Clan 109.

Preduzece za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. (u daljem tekstu: Telekom Srbija), operator javne fiksne telekomunikacione mreže koji u vreme stupanja na snagu ovog zakona ima ekskluzivno (isključivo) pravo da, najkasnije do 9. juna 2005. godine, korisnicima u Republici Srbiji pruža sve postojeće i buduce vrste fiksnih telekomunikacionih usluga (što uključuje lokalne, nacionalne, međugradske i međunarodne fiksne telekomunikacione usluge, usluge telefonije PSTN (public snjitched telephone netnjork), ostale fiksne usluge gorovne pošte, usluge prenosa podataka, telematske usluge, usluge sa dodatnom vrednošću, ISDN usluge (integrated sevices digital netnjork), usluge inteligentnih mreža, fiksne satelitske usluge, fiksne usluge na osnovu DECT standarda (digital enhanced cordless telephone) i zakup linija, da na teritoriji Republike Srbije gradi, poseduje i eksploatiše bilo koju i sve vrste postojećih i buducih fiksnih telekomunikacionih infrastruktura i mreža (uključujući žicne i bežične fiksne objekte), da obezbeduje usluge telefonskih imenika (uključujući telefonske imenike "Bele stranice" i "Žute stranice") i da,

preko telefona ili u elektronskom obliku, daje obaveštenja o pretplatnickim brojevima koji se odnose na fiksne telekomunikacione usluge na kojima ima ekskluzivno pravo, zadržava ovo pravo do isteka navedenog roka, osim ako dode do izmene ugovora na osnovu koga je pravo steceno.

Izmena ugovora iz stava 1. ovog clana koja se odnosi na stecena ekskluzivna (isključiva) prava proizvodice pravno dejstvo samo ako se tom izmenom stecena prava iz stava 1. ovog clana sužavaju po obimu ili vrsti ili ako se skracuje rok njihovog trajanja.

Ekskluzivno (isključivo) pravo iz stava 1. ovog clana ne obuhvata usluge Interneta, multimedijalne usluge, kao ni bilo koje radio-televizijske i druge radiodifuzne usluge kablovske televizije, koje se mogu pružati slobodno i pod ravnopravnim uslovima, u skladu sa odredbama ovog zakona.

U periodu trajanja ekskluzivnog prava nijedno fizicko ili pravno lice, osim Telekom-a Srbija, ne može da pruža nijednu od telekomunikacionih usluga navedenih u stavu 1. ovog clana, niti da organizuje, promoviše ili ucestvuje u pružanju usluga povratnih poziva (call back poziva).

Pre isteka roka iz stava 1. ovog clana, svako fizicko ili pravno lice može da podnese prijavu za dobijanje dozvole za izgradnju, posedovanje i eksploraciju javne fiksne telekomunikacione mreže, ili za pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže, ali mu ne može biti izdata dozvola koja ce proizvoditi pravna dejstva pre isteka roka ekskluziviteta.

Izuzetno, na osnovu dozvole izdate u skladu sa stavom 5. ovog clana, imalac dozvole može da gradi javnu fiksnu telekomunikacionu mrežu za koju je dozvola izdata, ali nema pravo da otpocne sa njenom eksploracijom, niti da drugome omoguci njenu eksploraciju, za pružanje bilo koje usluge koja je obuhvacena ekskluzivnim (isključivim) pravom Telekom-a Srbija, pre nego što izdata dozvola pocne da proizvodi pravno dejstvo.

Clan 110.

U cilju uskladivanja oblasti telekomunikacija sa medunarodnim standardima, pravilima i direktivama i u cilju stvaranja uslova za uspostavljanje pune slobodne konkurenkcije posle isteka perioda ekskluziviteta, Telekom Srbija je obavezan, dok ekskluzivitet traje, da:

- 1) dozvoli, odnosno omoguci drugim javnim telekomunikacionim operatorima da preko njegove mreže pružaju usluge sa dodatnom vrednošću;
- 2) progresivno uskladuje svoje tarife sa troškovima za svaku uslugu pojedinacno, pri cemu uskladivanje treba da se okonca u što kracem roku, a najkasnije do 9. juna 2005. godine;

- 3) u što kracem roku utvrdi program ciljeva unapredjenja kvaliteta, kakav je predviden medunarodnim pravilima, a naročito pravilima Evropske Unije;
- 4) u skladu sa odredbama ovog zakona, uvodi naknade za interkonekciju i zakup linija, zasnovane na troškovnom principu i da ne pravi razliku izmedu telekomunikacionih operatora;
- 5) u roku od jedne godine od dana pocetka primene ovog zakona u obracunima poslovanja iskazuje obracune za sve svoje aktivnosti, odvojeno od obracuna za interkonekciju i druge usluge, odnosno pogodnosti koje daje drugim telekomunikacionim operatorima;
- 6) svakih šest meseci podnosi Agenciji izveštaj o troškovima pružanja univerzalnog servisa, sve do isteka perioda u kome ima ekskluzivno pravo na pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže;
- 7) najmanje jednom godišnje, podnosi Agenciji izveštaj koji se odnosi na nove veze u javnoj fiksnoj telekomunikacionoj mreži.

Clan 111.

Telekom Srbija ce se, u smislu ovog zakona, smatrati javnim telekomunikacionim operatorom sa znacajnim tržišnim udelom najmanje do isteka ekskluzivnih (isključivih) prava koja ima na dan stupanja na snagu ovog zakona.

U skladu sa odredbom stava 1. ovog clana na Telekom Srbija se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na javnog telekomunikacionog operatora sa znacajnim tržišnim udelom, osim ako drugacije nije predvideno ovim zakonom.

Clan 112.

Telekom Srbija na osnovu ovog zakona, a u skladu sa njegovim odredbama, ima obavezu da obezbeduje univerzalni servis u periodu ne kracem od perioda trajanja njegovih ekskluzivnih (isključivih) prava.

Za vreme dok traje period ekskluzivnih (isključivih) prava, Telekom Srbija nema pravo da za obezbeđivanje univerzalnog servisa zahteva nadoknadu troškova iz fonda za nadoknadu troškova univerzalnog servisa.

Agencija može Telekom-u Srbija izdati licencu za obavljanje delatnosti javne fiksne telekomunikacione mreže i usluga u roku iz clana 106. ovog zakona i ako u vreme izdavanja te licence još nije ispunio sve obaveze koje se odnose na pružanje univerzalnog servisa, ako je do neispunjerenja obaveza došlo iz objektivnih razloga, kao što su tehnicka nemogucnost, odnosno znacajan obim investicija za ciju je realizaciju potreban duži

vremenski period. U tom slučaju, Agencija će u licenci koju izdaje, kao poseban uslov, utvrditi primeren rok u kome je Telekom Srbija dužan da ispunи sve propisane obaveze. Ako Telekom Srbija ne postupi u skladu sa ovako propisanim uslovom, primenice se odredbe ovog zakona koje se odnose na mirovanje prava i obaveza iz dozvole i na oduzimanje dozvole.

Clan 113.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sistemima veza ("Službeni glasnik RS", br. 38/91, 41/91, 53/93, 67/93, 48/94 i 20/97), osim odredbi kojima se uređuje osnivanje i delatnost javnog preduzeca za obavljanje PTT saobracaja (cl. 8, 9. i 10.), organizovanje Preduzeca PTT kao holding preduzeca (clan 11a st. 1, 3, 4. i 5.), imenovanje organa uprave zavisnog preduzeca (clan 11v), odnos maticnog i zavisnog preduzeca (clan 11d), sredstva za osnivanje i rad Preduzeca PTT (cl. 13. i 14. st. 1, 2. i 5.), status zaposlenih u maticnom i zavisnom preduzecu (clan 14b), sprovodenje stecajnog postupka nad Preduzecem PTT (clan 17.), statut Preduzeca PTT (clan 18.), organi uprave Preduzeca PTT (cl. 19, 20, 21. i 22.), obaveza Preduzeca PTT u slučaju štrajka (clan 23.) i obaveza Preduzeca PTT u slučaju proglašavanja vanrednog stanja (clan 24.).

Clan 114.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje osnivanje Agencije primenjuju se danom stupanja Zakona na snagu, a ostale odredbe Zakona primenjuju se danom isteka tri meseca od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije" akta o izboru predsednika i članova Upravnog odbora Agencije.